

REFLECTIE BELEEFLECTIE

TIJDSCHRIFT VOOR religie en spiritualiteit
NUMMER 4, JAARGANG 9, WINTER 2012

In dit
nummer o.a.:

De stilgezette tijd

Tekenen van
het Woord

Overwinning
op het Ego

“Pink Rose” Handgemaakte Tegel, door Maw&Co. Jackfield Museum

COLOFON

REDACTIE:

Lambèrt de Kwant, hoofdredacteur
Van de Veldelaan 862
1816 PX Alkmaar
Tel: 072-5119619
E-mail: adekwant@upcmail.nl

Mgr P.O.Baaij
Paul van Rooijen, eindredacteur
paul.w.van.rooijen@gmail.com

REDACTIESECRETARIAAT:

(NIET VOOR KOPIJ!)
Waterinkweg9
8151 AJ Lemelerveld
Tel: 0572-302503
E-mail: flg.moers@planet.nl

PENNINGMEESTER:

Bankrekening: 73.24.53.690;
Postbank: 302100
tnv VKK/CKB

LAYOUT:

Rudolf H. Smit

OMSLAGILLUSTRATIE:

"Pink Rose", een tegeltje
uit een Britse fabriek

DRUK:

Drukkerij Van Asselt,
Lemelerveld
www.drukkerijvanasselt.nl

VOOR ABONNEMENTEN:

Zie het Redactie-adres

JAARABONNEMENT:

€ 17,50 (voor niet-kerkleden)

De redactie houdt zich het recht voor artikelen in te korten, te redigeren – zo nodig in overleg met de auteurs – of te weigeren. De inhoud van de artikelen vertolkt niet noodzakelijkerwijs de standpunten van de VKK in Nederland of die van de redactie. Elke auteur schrijft op persoonlijke titel, tenzij er aangegeven is dat er sprake is van een officieel kerkelijk document.

Copyright © Vrij-Katholieke Kerk in Nederland. Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd, en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke wijze dan ook, zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van de uitgeefster van dit tijdschrift.

**Sluitingsdatum voor het
voorjaarsnummer 2012:
04 februari 2013**

Het voorjaarsnummer verschijnt
rond half april 2013

ISSN 1574-2776

Website VKK: www.vkk.nl

REFLECTIE,

voortzetting van *VK-Visie* jaargang 76, is het tijdschrift
van de Vrij-Katholieke Kerk in Nederland en verschijnt
vier keer per jaar, onder auspiciën van de regionair
bisschop van de VKK in Nederland.

Reflectie, Tijdschrift voor Religie en Spiritualiteit Nummer 4, jaargang 9, winter 2012

Inhoud van dit nummer:

1. Een woord vooraf (Paul van Rooijen)
2. Kerst- en Nieuwjaarswens van het Episcopaat
3. De klank van het leven (Aat-Lambèrt de Kwant)
5. De stilgezette tijd (Johan Pameijer)
8. Over het leven van ... Reinout Kanis (Mianne Bakker)
9. Boekeninfo (1) (A-LdK)
10. Tekenen van het Woord (Anoniem)
11. De overwinning op het Ego (Ojas Th. de Ronde)
14. Evolutie van de Ziel van Maria (Tom Fokker)
17. Boekeninfo (2) (A-LdK)
18. Ik heb mijn ziel mogen aanschouwen (Miriam de Laak)
19. Boekeninfo (3) (A-LdK)
20. Door de bliksem getroffen (Tienke Klein)
22. Boekeninfo (4) (A-LdK)
23. U en ik zijn vlinders die de wereld kunnen veranderen (A-LdK)
26. Boekeninfo (5) (A-LdK)
27. Renaissance als oogst op de innerlijke weg (Hans Feddema)
28. Boekeninfo (6) (A-LdK)
29. Muziek voor Stille Dagen (A-LdK)

Rectificatie

Tot onze spijt is er een storende fout in het vorig nummer geslopen. Het betreft een titel van een artikel door Annemiek van Dorp. De juiste titel had moeten zijn 'Een geboren gelovig feministe'. Onze excuses aan de auteur, Annemiek van Dorp.

Een woord vooraf

'Moeder van de wereld,

Gij hebt het mysterie van het levende Woord onder ons geboren doen worden'.

Wanneer ervaren we dat? En hoe ervaren we dat?

Elke zondag biedt ons een gelegenheid om tijdens de Mis te werken aan het reinigen en ontvankelijk maken van onze binnenwereld. Elke zondag weer maken we deel uit van het proces van zuivering, verlichting en eenwording. Precies deze drie stappen zijn de taak van elk individueel mensenleven. Daarvoor biedt elke zondag ons de mogelijkheid van een krachtige impuls dit proces te versnellen en te verdiepen.

In het kerkelijk jaar zijn meerdere zondagen die extra krachtig werken. Het Lichtfeest van Kerst is er één van. In de aanloop daarnaar toe reiken de zondagen van de Advent ons voorbereidende thema's aan: Zelfvergetelheid, Onderscheidingsvermogen, Liefde en Juist handelen.

Natuurlijk hebben we bij deze begrippen onze eigen beelden. Dat is goed, dan komt het binnen. We kunnen een verbinding maken, het zegt ons iets. Tegelijkertijd is het misschien minder handig, want wat zien we dan niet? Dat raakt aan het filosofisch adagium: 'we kunnen niet weten, wat we niet weten'.

Maar daarvoor, dat we dat niet kunnen weten, kunnen we wel ontvankelijk, nieuwsgierig en onbevangen openstaan. Dat het zo is dat we niet weten wat we niet weten zouden we als een volledig vredig uitgangspunt kunnen nemen. Het is zo, we doen er niets aan. Als we daarin in vrede kunnen rusten, wat dient zich dan aan? Misschien zo krijgt het 'niet weten' een plek in onze aandacht en kunnen we daarmee speuren en verkennen wat in dit veld van 'niet weten' voor ons verborgen ligt. Want dat we het niet weten, wil niet zeggen dat we het nooit zullen weten, nietwaar? We kunnen besluiten ons open te stellen om te ontvangen wat zich ontvouwen kan.

Onze eigen beelden bij begrippen en terminologieën komen ook voort uit onze paradigma's. Daarbij kan 'onze' misschien het best maar tussen aanhalingstekens. Want een deel van die paradigma's is onbewust. Ze zijn wel 'van' ons, in de zin van dat we ze bij ons hebben. Maar zouden ze van 'ons' zijn, als ons de keuze was voorgelegd? Zouden we dan hebben gezegd: 'Ja graag, en doe die er dan ook meteen maar bij?'

Misschien niet.

Delen van onze paradigma's zijn ons – letterlijk – met de paplepel ingegoten. Daarmee zijn ze onder onze radar doorgelipt. Het zijn de paradigma's van onze ouders/verzorgers en hun cultuur en hun persoonlijke geschiedenis. Net zoals voor hen paradigma's onbewust zijn gebleven die onder hun radar zijn doorgelipt. Daarmee blijven delen van paradigma's onbewust en maken deel uit van waar we automatisch vanuit gaan of waarmee we onze waarneming (in)kleuren.

Een voorbeeld van verschillende contexten, en geldende waarheden. $1 + 1 = 2$. Nogal wiedes: $1 + 9 = 10$, etc. Met deze sommetjes vergaren we onze boodschappen, een woonhuis en ons pensioen. En dit werkt omdat iedereen het zo doet. Daarmee is het zo. We denken zelf nauwelijks over de quidditeit, de 'wat-heid', van dit alles na. Daarmee wordt het feit dat deze manier van tellen op een afspraak berust onbewust.

Wat ook waar is, met andere grondslag: $1 + 1 = 1$ (echt!). Dat wordt voor allen waar als duidelijk wordt binnen welk kader van afspraken deze bewering een geldigheid verkrijgt. En ook volkomen waar: $1 + 1 = 0$ (erewoord!).

Bij deze drie voorbeelden van 'tellen' bepalen de afspraken waarbinnen wordt 'geteld' het waarheidsgehalte van de 'telling'. Het zijn slechts enkele voorbeelden van talstelsels en hun logische regels. Als dat zo is, zijn wij dan rijp de betrekkelijkheid van onze uitgangspunten en overtuigingen te willen onderzoeken? Op zoek te gaan naar 'meer', in de vorm van 'anders'?

Kennis is verifieerbaar langs twee verschillende paden. Die van de empirie (de appel valt doorgaans omlaag), de manier van meten, tellen, wegen etc. En die van de intersubjectiviteit; dan gaat het om gemeenschappelijke factoren in bijvoorbeeld ervaringen. Het gaat dan om 'dingen', die door meerdere mensen worden gedeeld. Het is niet puur subjectief, de ervaring van één, en ook niet puur objectief, een waarneming onafhankelijk van de binnenwereld van mensen.

Mensen kunnen zich door van allerlei aan bewustzijnsniveaus heen ontwikkelen. Diverse levensfasen en/of omstandigheden leveren diverse inzichten en kenmerken bekeken vanuit een intersubjectiviteit.

Als het gaat om 'godsbeelden' dan is te spreken over 'beelden die mensen van (een) god maken' en, want dit woord(!) sluit beide betekenissen in, over 'geopenbaarde beelden door god'.

Zijn we in staat ons voor dat laatste te openen?

Of bijvoorbeeld Jezus, in het hart van de Koran? Voelen we de pracht hiervan? Of besluiten we tot een 'westers' eigen gelijk?

Of, een verdere greep uit de inhoud van deze Reflectie: De o zo prachtige levenstransformatie door een BDE, waar toch, na jaren, de weerstand van de ongewenstheid ervan nog wil worden verwerkt. Kunnen we, zelf, in deze vorm van donkere nacht van de ziel van de ander staan? Willen we dat? Zijn wij persoonlijk in staat een 'zo wil ik dit niet' te veranderen in een 'zo kan ik dit ontvangen'?

Willen we werken aan het verzachten van het pantser dat ons zo goed heeft gediend tot nu toe?

Kunnen we onbevangen raken de quidditeit van de grondeloze grond van ons bestaan te ervaren?

Wat hebben we nodig het pad te gaan dat leidt tot niets nodig hebben omdat alles er al is?

Misschien, bijvoorbeeld, de steun van teksten van grote meesters, de tijdsbestendige wijsheidsliteratuur. Omdat in hun intersubjectiviteit alles met een lagere trilling is te ijken en te integreren als menselijk richtsnoer, goddelijk geïnspireerd. Hoe meer we daarin doordringen, des te ruimer onze paradigma's worden opgerekt en des te meer waarheden ze kunnen insluiten.

Misschien ook, heel paradoxaal, tijd. Ons systeem – denken, willen, voelen en lichaam – heeft momenten tijd nodig om

'loslaten' te 'verkrachten' en geopenbaarde inzichten te integreren. Het is immers een 'pad der rechtvaardigen' en niet één moment. We hebben het nodig met in- en uitademen, het verstrijken van tijd, de oergrond van de tijdloosheid, het eeuwige, in ons systeem in te weven.

Het mysterie van het levende Woord lijkt wel een cryptogram. Woorden en begrippen nodigen uit, of dagen uit, te vatten wat er achter ligt. Vaak verlangen we het te vatten, het laat ons niet los. En dan – opeens – als we het vatten, komen ze tot leven in ons. We zijn dan een waardevol inzicht rijker, waardoor onze paradigma's voorgoed een ruimer stapje 'hoger' zijn gebracht.

*Waar toe?
Eenheid vervult ons.
Probeer het uit.
De keus is aan u.*

Voor het tegenwicht binnen het paradoxale van 'tijd nodig hebben' 'het eeuwige in te weven', leen ik graag woorden(!) uit een boek van Henri de Vidal de St. Germain:

*'Er is geen poort van dood naar leven
Omdat de tijd ons nergens raakt.
Want in oneindigheid ontstaat
De liefde als een naadloos streven.'*

Tot besluit: De redactie wenst u veel leesplezier en aanknopingspunten op uw innerlijke reis. En: een liefderijk en gezegend Kerstfeest!

Paul van Rooijen, Eindredacteur.

* * *
*

Belangrijke mededelingen

Aan alle abonnees

1. Regelmatig krijgen we exemplaren Reflectie teruggestuurd door Postnl. Opmerkingen daarbij zijn o.a.: "verhuisd", "brievenbus vol", e.d.

Verzoek: geef daarom uw adreswijzigingen tijdig door aan het secretariaat:

Waterinkweg 9, 8151 AJ Lemelerveld (zie colofon).

Voor nazending kan niet gezorgd worden.

2. **Nieuwe kerkleden** : eveneens graag (óók) aanmelding voor (gratis) Reflectie op bovenstaand adres.

3. **Aan abonnees niet-kerkleden:** wilt u, voor zover nog niet gebeurd, uw abonnementsgeld (17,50 euro) voor 2013 rechtstreeks overmaken op rekeningnummer 73.24.53.690 of 302100, t.n.v. penningmeester VKK / CKB, onder vermelding van: abonnement Reflectie 2013.

Wij sturen geen facturen of acceptgirokaarten.

Met vriendelijke dank.
Het redactie-secretariaat

Kerst- & Nieuwjaarswens Namens het Episcopaat

Als u deze Reflectie ontvangt dan is het dicht bij de 21ste december 2012; de Germaanse midwinter en Jul waarbij met de zonnewende het Nieuwe Licht wordt begroet. Ook het einde van de Maya-kalender.

Een datum binnen het oude geloof, waar binding met de natuur en met de voorvaderenen het bewaken van de eenheid en solidariteit binnen de gemeenschappen centrale plaats had.

We kunnen nu zeggen: het is 'vijf over twaalf'.

De nieuwe kalender is begonnen.

We kunnen vooruit gaan door die oude geloofswaarden een nieuwe plek te geven, waarin Liefde voor al het leven zich als een leven gevende bron vervult.

Het Episcopaat wenst u een gezegende Kerst en een inspirerend 2013.

Mijmeringen bij een jaarwisseling

De klank van het leven

“Het leven is niet als een trein die over rails loopt, maar als een rivier die zich door het prachtige landschap slingert naar zee” (Osho)
Column door Aat-Lambèrt de Kwant

Ik ervaar het leven als een lange treinreis. Een reis met vele ontmoetingen en gesprekken, maar vaak zit je ook alleen in de coupé en je stapt ook weer alleen uit, hoewel je bij de laatste levenshalte altijd bij het uitstappen wordt bijgestaan door onzichtbare helpers, stewards die ons op de reis door het leven vergezellen en ook hulp bieden bij die Grote Overstap.

Nu dacht ik met die metafoer van de treinreis van het leven origineel te zijn maar even googelen hielp me uit de droom: de treinreis van het leven is vele malen beschreven. Wil je daarover een mooi stukje schrijven, kom je er achter dat je toch niet zo origineel bent; een dreun voor m'n ego! Omdat ik de laatste tijd veel over de reizen in het leven nadenk, borduur ik, eigenwijs als ik ben, toch voort op die treinreis door het leven, al vind ik het beeld van het leven als een rivier ook wel wat hebben. Maar ik ben geen rivier, wellicht wel een druppel daarvan, maar een reiziger door de tijd, door de eeuwigheid en de vele universa.

We zijn tijdreizigers die deze planeet ‘even aandoen’ om de reis te vervolgen.

In de ‘Bhagavad Gita’ maakt Krishna aan Arjuna duidelijk dat het Zelf niet werd geboren en nooit sterven zal. Tijdreizigers dus, maar ik beperk me maar even tot die lange treinreis door het leven. Een reis waarin ik vaak alleen zit te mijmeren maar waarin ik ook medereizigers ontmoet. Met de één voer ik lange gesprekken, met een ander is er slechts sprake van een vluchtige ontmoeting. Toch hebben al deze ontmoetingen zin en ze vullen elkaar ook aan. Alle relaties hebben daarom zin, ook al willen we sommige relaties zo snel mogelijk vergeten, terwijl juist die moeizame relatie een belangrijke leermeester

was. Ik ken iemand met een partner die het hem niet bepaald makkelijk maakt. Je zou het een vechtrelatie kunnen noemen, maar toch blijft hij bij haar omdat zij zoals hij dat zegt ‘zijn grote leermeester’ is.

Tja, in die zin had ik de reis met mijn ex beter kunnen voorzetten, hoewel er toch echt geen sprake was van een vechtrelatie. Maar zo gaat het tijdens die treinreizen door het leven. Pas als je medepassagier naar wie je soms wat verveeld luisterde is uitgestapt, besef je vele kilometers later, dat die gesprekken toch heel zinvol waren. Bij het ouder worden besef je steeds meer de zin en waarde van een vroeger huwelijk of relatie en dat je daar toch veel van geleerd hebt. Wie nog vol wrok zit zou daarom eens kunnen kijken naar de goede momenten uit een ‘mislukte’ relatie. Mislukt tussen aanhalingstekens omdat dit een negatieve kwalificatie is die enkel is gebaseerd op pijn en boosheid.

Eckhart Tolle wijst erop dat je je niet kunt bevrijden van pijn zolang je er voor jezelf een identiteit aan ontleent. “Zolang een deel van je zelfbesef verbonden is aan je emotionele pijn, blijf je bij elke poging om die pijn te genezen onbewust geneigd je daartegen te verzetten en je eigen pogingen te saboteren.” In OHM-Vani van afgelopen januari schreef Vincent Duindam in dit verband terecht: “Hetzelfde geldt voor pijn die jou is aangedaan. Als je gekwetst bent door je partner, woedend bent en hem of haar niet kunt vergeven, blijf je rondlopen met een grief. Het kan je leven vervuilen. Omdat je slachtoffer bent van wat jou is aangedaan, leef je niet honderd procent. Misschien heb je iets heel vervelends meegemaakt, misschien iets rampzaligs. Wie ben ik om te zeggen dat je de dader zou moeten vergeven? Dat kun je alleen zelf besluiten. Maar het zou wel jammer zijn van je leven als je besluit dat je voornaamste identiteit die van slachtoffer is. Op die manier reduceer je jezelf tot je kleinere ik, dat deel dat heeft geleden en verder moet lijden”⁽¹⁾.

Het is de klank die blijft

In alle grote muziekwerken, komen er delen voor die je minder aanspreken, in sommige is zelfs sprake van dissonanten die je de klank doen vergeten. Er is een verhaal over Mozart: Op een dag voerde hij een unieke compositie uit. En toen het stuk uit was en de muziek ophield, waren alle instrumenten dus stil, maar een vriend swingde nog steeds alsof de muziek doorspeelde. Omdat dit een tijdje doorging, stootte Mozart zijn vriend aan en vroeg: “De muziek is voorbij, waarom blijf je nog doorswingen?” De vriend zei: “Toen jullie speelden, hoorde ik de klank.”

Het is de klank die blijft natrillen. De klank van het leven die ons tijdens iedere treinreis vergezelt, ook de mooie en minder mooie klanken en vaak zijn het die laatste klanken die tijdens het vervolg van die reis boven komen. Tijdens momenten van reflectie en bezinning met op de achtergrond de cadans van de rijdende

Een textielcollage geïnspireerd door de ‘Bhagavad Gita’, door Reinier Pepping

trein. Dissonanten die juist op zulke momenten en tijdens meditatie boven komen en die de mooie klanken even doen vergeten. Toch is het goed even naar de minder prettige klanken te luisteren. Ze hebben je iets te vertellen, willen je leermeester zijn, maar het is vaak moeilijk om ook tijdens meditatie in hier en nu te blijven. We ervaren even pijn en worden geconfronteerd met lagen waarvan we ons niet bewust waren, maar we mediteren om meer geluk en innerlijke vrede te ervaren.

Meditatie is overigens geen geluksamachine. Sally Kempton zegt in haar pas verschenen boek 'Liefde voor meditatie' dat als je meditatie met interesse benadert die simpele tijd van zitten een genot op zich wordt. "We kunnen met innerlijke rust in het leven staan. Door eerst naar onszelf te kijken, naar ons verleden, begrijpen we het heden beter en krijgen we meer grip op onze huidige levenssituatie."

En yoga-leraar Max Strom heeft het ook goed begrepen. Zijn boek 'De adem van het leven' bevat een filosofie voor het leven, zelfonderzoek, yoga, adem oefeningen en vooral meditatie. "Door onze wonden te helen, onze zelfkritiek die ons remt aan te pakken, kunnen we onszelf verlossen van de slachtofferrol die we onszelf zo vaak opleggen. Wanneer iemand de laatste adem uitblaast, herinnert hij zich niet zo zeer zijn handelingen als wel zijn gebrek daaraan – de gemiste kansen. Risico nemen bepaalt wie we zijn. Risico ademt leven in, louter zijn. Alle wijsheid bevindt zich in je, je hoeft alleen maar dieper adem te halen en... te luisteren." (2)

Het is goed om ook tijdens meditatie in het moment te blijven, maar ja, in onze cultuur is dat niet altijd makkelijk. Daarom zijn er in de actieve meditaties momenten dat je even bevriest, in welke houding je ook staat. Als je beweegt, hoest of even lekker krabt, vloeit de energie weer weg en heb je je voor niets ingespannen. Het gaat erom getuige te zijn van alles wat er hier en nu met je gebeurt.

De Britse schrijver Tim Parks had altijd een hekel aan alles wat zweverig is. Maar als de reguliere geneeskunde geen raad weet met de pijn in zijn onderbuik, leert hij mediteren en beschrijft dit in zijn treffende boek 'Leer ons stil te zitten' (3). Wat mij vooral treft is dit citaat: "Taal bouwt koepels, en bouwt daar weer andere koepels overheen, wanneer de eerste verdwijnen. Omdat woorden nooit stil zijn. Het begin van een zin richt de aandacht vooruit; het einde vereist van je dat je het begin in gedachten houdt. De ene alinea leidt naar de andere en deze pagina naar de volgende. De ogen zijn de lippen vooruit. Al lezende slaan we de bladzijde om, terwijl de laatste regel van de vorige bladzijde nog op zijn plek moet vallen in ons hoofd. Terwijl ik typ lopen mijn gedachten op mijn vingers vooruit. Voortgedreven. Nooit in het nu. Nooit beheerst door dit moment."

Toen hij dat 'hier en nu' te pakken had, kon Tim Parks genezen.

Ongeduldige lezer

Het 'hier en nu' pakken, daar gaat het dus om, dacht ik toen ik dit las, want ik realiseer mij dat ik vaak wel een ongeduldige lezer ben. De vinger al haast op de volgende bladzijde en dus niet beheerst door dit moment waarop woorden mij iets willen zeggen. Vaak gebeurt het dat ik een boek later weer opensla om nog eens na te lezen wat ik las. En sommige passages lees ik soms twee of drie keer om het tot me te laten doordringen, maar vaak komt lezen neer op scannen van een boek. Dat zit nu eenmaal in m'n journalistieke genen die vooral speelden in de tijd toen ik van deadline naar deadline rende en de redactie mij tijdens een persconferentie belde om een lijvig overheids-

rapport even in 40 regels samen te vatten en het liefst binnen een kwartier.

En dat ging jaren zo door. Steeds maar op zoek naar nieuws zonder het nieuws even te laten bezinken. Misschien moet ik leren om meditatief te lezen en met mij wellicht velen die in dit twittertijdperk nauwelijks de tweets tot zich laten doordringen.

Meer dan dat. Vooral meditatief leven. Naar de klank luisteren als klanken weerklinken, resoneren. En het is die resonantie die je doet swingen als de klanken zijn weggestorven. Niet denken aan het swingen tijdens de klanken maar die klanken wórdén. Tijdens die treinreis dus niet denken aan de volgende bestemming, maar vooral luisteren naar wat dat moment je te zeggen hebt. In relaties die even tegenzitten niet denken aan die ander met wie het allemaal veel beter zou zijn, want dan ben je als die man die op oudejaarsavond mistroostig kijkt naar de mislukte oliebollen die z'n jonge vlam heeft gebakken en die zo onrustig is. En zijn gedachten gaan terug naar zijn vroegere gezin, waar het toch goed en gezellig toeven was op die oudejaarsavonden.

Reflecterend leven betekent dat we leren kijken naar de waarde van dit moment en niet naar dat van het volgende moment. Op het moment waarop ik dit stukje schrijf weet ik nog niet hoe 2012 gaat aflopen en wat 2013 ons gaat brengen (zie ook mijn artikel in deze editie).

Zelf probeer ik die waarde van dit moment te beleven en te ervaren en niet in angst te leven voor wat komen gaat, ook niet in angst om die bezuinigingen bij de omroep waarmee ook ik geheid te maken krijg.

Reflecterend leven. Een leven met pijnlijke lessen: afscheid op afscheid, maar tegelijk waren het ook weer leermomenten. Spijt en wroeging hebben weinig zin. Voortschrijdend inzicht leidt tot een andere houding in het leven, tot inzicht, tot zicht-in.

Mijn treinreis gaat verder. Ik luister naar de cadans van de trein en word de klank van mijn leven. Ik word ook de rivier die zich door het prachtige landschap slingert naar zee. Ik luister naar het verhaal van mijn medepassagier, zonder te denken aan het moment waarop deze weer uitstapt. Ik lees zonder mijn vinger al naar de volgende bladzijde te bewegen. Woorden gaan leven en met de woorden verdwijnt de pijn. Ik word een druppel in de zee.

Ik wens alle lezers van Reflectie een reflecterend en leerszaam 2013 toe.... In vrede... □

Literatuur

1. Vincent Duindam, *Spiritualiteit Werkt In Relaties. Praktische Tips Om De Liefde Te Verdiepen*. Ten Have 2007
2. Max Strom. *De adem van het leven. Handboek van een yoga-leraar*. Ankh-Hermes 2012
- [3] Tim Parks. *Leer Ons Stil Te Zitten. Een Scepticus Zoekt Zin En Gezondheid.*, Arbeiderspers 2010

Aat de Kwant met een textielcollage van de Bhagavad Gita, die door zijn goede vriend en buurman, Reinier Pepping, is gemaakt

De stilgezette tijd

Johan Pameijer

Het heelal zingt het lied van de liefde. Deze versregel van de aboriginal John Tarrant krijgt een bizarre inhoud als je de avondhemel bekijkt zoals die zich boven onze verlichte steden uitstrekt. Waar zijn de miljarden sterren gebleven die de Hubble-telescoop ons voortovert? Waar is het eindeloze leven in de barre duistere levenloosheid die zich boven ons uitstrekt? De hemelse schatten waar Jezus van spreekt, gaan verborgen achter een muur van verduistering, de kwaal van onze westerse samenleving. Alle fonkelende diamanten op het fluweel van de nacht, die de subtropische nachten betoveren, zijn verdwenen in een mist van vervalsing. Wij leven in een misleide wereld. Ontdaan van zijn kosmische dimensie dreigt die in de armoede van een zielloos bestaan ten onder te gaan.

‘Verzamel je geen schatten op aarde, maar vergaar je schatten in de hemel’, luidde de wijze les van de leraar Jezus, de grondlegger van de beschaving die tegenwoordig zo hopeloos op zoek is naar haar eigen identiteit. De verdwijning van de hemelse schoonheid en haar telescopische terugkeer is de magie van deze tijd. Aan de hemel schittert een schatkamer vol schoonheid, waarvan het blote oog nauwelijks weet heeft. Dat onthulde geheim voedt het bewustzijn met een frisse, hartstochtelijke vitaliteit, die de dynamiek van onze geestelijke weerbaarheid met honderd graden verhoogt.

Het zojuist geciteerde Jezus-woord klinkt als een oproep tot introspectie van de innerlijke ruimte van onze kosmische ziel. Want de hemel bevindt zich in ons. Wie de stille woestijnen van het zuiden heeft bezocht heeft veel sterren gezien en in het beste geval veel schatten vergaard. Het antwoord van de hemel is een alomvattende belofte aan de kleine mens die ademloos opziet naar het universum.

Kijken naar de hemel is de hunkering van de geest naar zelfherkenning in de eindeloze uitgestrektheid. Geen spoor van de duizelingwekkende snelheden en de onvoorstelbare afstanden verstoort de illusie van tijdloosheid in de sterrenhemel. In de ban van oneindige onsterfelijkheid lijken hemel en aarde samengesmolten in de omarming van goddelijke uitgestrektheid. De geest onspant ons in heel zijn eindeloze grootsheid en belooft ons de zwijsende schatten op te wekken in de stille beslotenheid van ons hart.

Alle antwoorden op de grote vragen flonkeren ons toe in het licht van verre melkwegen. De geest van de kosmos doordringt ons met zijn grote kracht, zoals, volgens de lieflijke legende, eens Jozef getuige was van de stilgezette tijd. De totale levende have in de velden hing toen bestorven in een tableau van onbeweeglijkheid. In een ogenblik van tijdloosheid overstroomde de geest de aarde waarop weldra het eeuwige Christuskind geboren zou worden. Dit, in de kerstverhalen helaas verwaarloosde, beeld doordringt ons met de grote kracht en de onweerstaanbare macht van de kosmische geest. Wij zijn één met dat machtige zichtbare en tegelijk onzichtbare universum, dat paleis van de schatten die wij in ons hart mogen verzilveren.

Een roep om hulp

Met gedachten als deze probeerde ik te ontsnappen aan de benauwenis van het ziekenzaaltje. Van het ene moment op het andere lag ik daar als het slachtoffer van een mysterieuze legionella-besmetting. Een fikse longontsteking, luidde de diagnose. Klappertandend probeerde ik in het beeld van de kosmos, de grote geest in mij, te ontkomen aan de al te lichamelijke beperking. Mijn voorstelling was een roep om de hulp van God, de levensdynamiek achter alle verschijnselen. Terwijl de antibiotica via het infuus mijn lichaam binnenlekte, bedacht ik mij dat mijn leven in handen lag van het machtige leven dat het universum doorademt.

In het diepste dal van mijn ziekte besepte ik dat mijn hele bibliotheek, mijn muziekverzameling en mijn eigen boeken en artikelen waardeloos zijn in het licht van wat zij mij innerlijk hebben gebracht. Ik was een denker, een zoeker en een diepgraver. Onbevangen en niet gehinderd door enig vooroordeel of dogma zocht ik naar de grootste gemene deler achter de overleveringen van oost en west en ik verbeeldde mij de achterliggende waarheid op het spoor te zijn. Daar in dat sombere ziekenhuis kwam ik tot het inzicht dat mijn ware schatten mijn ziel onvatbaar maakten voor een eventuele dood. Ik zou voort leven in de wijsheid van mijn ziel.

De materie ontmaskeren

‘We zijn onze band met de hemel kwijt, omdat we ons de materie in lieten drijven’, zegt John Tarrant. Daarom moeten we de materie ontmaskeren als de grote bedriegster, de grote verleidster met haar erotische kunstjes. Het levende bewustzijn dat eeuwig is, wil ons leren, achter de illusie van de materie, die onvergankelijke waarheid te ontdekken, door Jezus als de ‘hemelse schat’ aangeduid. Ons lijden is niet anders dan het lijden aan ons geloof in de illusie, het misleid zijn door de leugen en het beschadigd worden door de schijn.

Lijden dat groots is en langs diepe afgronden snijdt, laat tijd ruimte voor lichtpunten. In de donkerste kelders van verdriet verjaagt soms een dun straaltje licht als een vuurvliegje de duisternis. Laat ik een voorbeeld geven uit mijn eigen recente geschiedenis.

30 april en 2 mei

Het gebeurde op 30 april, Koninginnedag. De vrijmarkt in mijn woonplaats trok duizenden slenters op zoek naar dat uitzonderlijke hebbedingetje. Enigszins verveeld keerde ik mij af van deze kleurige schijnwereld, dit feest van opgeschroefde vreugde. Ik trok me terug in de rust van de Gravenallee rondom het landgoed dat het centrum van Almelo zijn unieke karakter geeft.

In de tijdloze stilte zo dichtbij de binnenstad en onder zwaar geboomte ontdekte ik dat mijn polshorloge stil stond op drie minuten over drie. In onze dolgedraaide maatschappij was de tijd even stilgezet. Maar het verstoorde mijn gelijkmoedige stemming. Het polshorloge was immers een dierbare herinne-

ring aan mijn overleden vrouw Riet. Ze schonk het mij toen ik 65 werd. Een inscriptie achterop het klokje getuigt voor altijd van onze grote liefde voor elkaar.

Enige tijd na haar dood liet het klokje mij al eens in de steek. Geen enkele klokkenmaker zag kans het weer aan het lopen te krijgen. Zelfs de fabriek stuurde het als niet meer te repareren terug. Pas twee jaar later vond ik een kleine Turkse horlogemaker in mijn woonplaats, die het klokje weer in orde bracht. Sindsdien tikt het weer zonder mankeren op mijn pols de tijd weg. Tot de dertigste april 2012 om drie minuten over drie!

Verdrietig wandelde ik naar huis, legde het klokje weg en deed een ander horloge om. Tot mijn verrassing merkte ik een paar uur later dat het kapotte klokje weer liep. Snel verwisselde ik de klokjes en constateerde verheugd dat de wijzertjes weer feilloos hun rondjes draaiden. Tot twee dagen later. Tijdens een wandeling met mijn zoon gaf het klokje er opnieuw de brui aan. Rond vier uur in de middag vertoonde de wijzerplaat op mijn pols een afwijkende tijd. De rondgang van de beide wijzers stagneerde op ... drie minuten over drie, op de seconde af dezelfde tijd als twee dagen eerder. Wat kon dit betekenen?

Het duurde even voordat ik mij realiseerde dat het vandaag 2 mei was, de dag waarop ik precies dertig jaar geleden de wijding tot priester ontving uit handen van de toenmalige Regionaris Adriaan van Brakel. Kon de stilgezette tijd daar iets mee te maken hebben? Er begon mij iets te dagen.

De 'toevallige' getallenreeks 30 april, 2 mei en het tijdstip van de dubbele stilstand drie minuten over drie onthulde een code. Het begon erop te lijken dat een schat in de hemel mij attendeerde op een gewichtige datum in mijn levensgeschiedenis. Uiteraard verwees de 30 van de 30ste april naar het aantal jaren van mijn jubileum, de tweede mei was een exacte weergave van de wijdingsdag zelf en de drie minuten over drie kon alleen maar wijzen op de Drievuldigheid van Vader, Zoon en Heilige Geest, die in het priesterleven zo'n gewichtige rol speelt.

Zou mijn vrouw mij vanuit de hemel hebben willen feliciteren? Het begon erop te lijken. Zowaar kreeg ik een bevestiging toen ik een vriendin van dit kleine wonder op de hoogte bracht. Terwijl ik via de telefoon de mogelijkheid opperde van een boodschap van Riet, viel een voorwerp spontaan van een richel tegen de radiator van de verwarming aan. Die ontdekking gaf mij een euforisch gevoel.

Geen faillissement

Een paar maanden later herhaalde het voorval zich in een geheel andere context. Daags na een slecht bericht over mijn gezondheidstoestand genoot ik op een zonnig terras in Ootmarsum van een aangename zomermiddag. Na het legen van het glas werd het tijd om op te stappen, hoewel mijn feilloos gelijk lopende horloge 14:02 aanwees. Mijn zoon begon te lachen. Het loopt al tegen vieren, pa, maakte hij mij duidelijk. Het begon erop te lijken dat mijn dierbare uurwerkje een grap met mij uithaalde. Ondanks verwoede pogingen wilde het niet meer lopen, maar een paar uur later hervatten de wijzers hun gang door de uren met vriendelijke regelmaat.

Inmiddels had ik een bijzondere ontdekking gedaan. Thuisgekomen wees de display van mijn telefoon erop dat iemand mij op 14:02 met zijn mobiel had geprobeerd te bereiken. Het bleek mijn dochter te zijn, die mij normaliter nooit mobiel belt, zeker niet op het wekelijkse wandelmiddagje met mijn zoon. De thuiszorgorganisatie waar zij werkt stond op het punt om failliet te gaan. Deze ochtend zouden er belangrij-

ke beslissingen genomen worden. De kans was levensgroot dat mijn dochter werkloos zou worden, een schrikbeeld met grote gevolgen. Maar het liep anders.

De urgentie van haar bericht luidde: Het faillissement is afgewend! Het duurde even eer de dubbelzinnigheid van haar boodschap tot mij doordrong. Zou het kunnen zijn dat het klokje dat om 14:02 was blijven stilstaan, mij wilde vertellen dat ook mijn faillissement voorlopig was afgewend? Zo ik al rekening hield met een mogelijke afronding van mijn incarnatie, behelsde deze boodschap het bericht: nu nog niet. Inderdaad overleefde ik in het beginnende najaar een vervaarlijke longontsteking, tenminste als de voorspelling van 14:02 daar betrekking op heeft.

Woordloze communicatie

Nadien, in het ziekenhuis is mijn polshorloge een perfect medium voor woordloze communicatie gebleken. Tot vier keer toe stond het stil, om na enkele uren weer onverstoort verder te lopen. Een keer staakte het op vijf voor een zijn gang. De wijzers vormden het teken V van vrede, vrijheid en vriendschap. Een andere keer stagneerden de wijzers hun rondgang om tien voor vier, alsof ze wilden zeggen: hou je rug recht.

Bemoedigende berichten via mijn polshorloge brachten de verborgen schatten uit de hemel tastbaar dichtbij mij. Ze verleenden diepgang aan mijn ziekte en openden mijn ziel voor de spirituele rol die mijn ziekte blijkbaar wilde spelen. Mijn kwaal wordt deel van mijn verhaal, de mythe van mijn incarnatie. Nu de hemel haar schatkamer geopend heeft, krijgt het leven op aarde een onsterfelijk perspectief. De doodstrijd van het einde wordt gedragen door het visioen van een nieuw begin.

Mijn stilstaande klokje wordt onderdeel van het grote idee dat de kosmos schraagt en draagt. Nu ik erop terugzie, lijkt het op een voetstap van God. Misschien lag er inderdaad een boodschap van mijn geliefde vrouw aan ten grondslag. In diepere zin gaat er de concretisering van een idee achter schuil, de afdruk in de derde dimensie van een meerdimensionale waarheid.

De universele gedachte

De Griekse filosoof Plato opende ons begrip voor de grote Ideeën die voorafgaan aan hun stolling in de stof. Elk bouwwerk, elk leven wezen en elke gebeurtenis, ja zelfs de hele natuur en het totale universum vinden hun oorsprong in de grote scheppende Ideeën, de Eerste Gedachte van de gnostici.

De logica van dit inzicht is voor ons allen herkenbaar in de culturele decoratie op onze planeet. Elk bouwwerk ontstond eerst in de gedachte van de architect. In de vorm van een bouwtekening gaat zijn ontwerp naar de uitvoerders, die op hun beurt de arbeiders instrueren. Zo ontstond ieder paleis, iedere kathedraal, zelfs ieder gebruiksvoorwerp in onze ateliers en op onze eettafels. Elke vorm weerspiegelt uiteindelijk de hemelse schat. Opgeweld uit de diepte baart de gedachte de vorm.

Op dit begrip berust het mythologische thema van de afdaling naar de onderwereld. Talloos zijn de godinnen die afdalen in het dodenrijk om daar hun wederhelft te zoeken. Jezus' legendarische 'neerdaling ter helle' herinnert daar eveneens aan. Voor de gewone mens heeft dit oeroude thema grote consequenties. Als je niet eerst in de diepte afdaalt, kun je niet in de hoogte opstijgen.

Het best krijgt dit thema gestalte in het leven van Juan de la Cruz. Opgesloten in een donker cachot onder zijn eigen klooster genoot hij de genade van een engel die hem voorging

naar de bevrijding. Zijn ontsnapping resulteerde in de donkere nachten van de ziel, een begrip dat door hedendaagse auteurs als Thomas Moore en John Tarrant diepgaand is geanalyseerd.

Ons bewustzijn bereist alle etages van het Zijn zonder verschil te maken tussen wat wij in onze beperktheid als goed en kwaad aanmerken. Jezus moest de diepste eenzaamheid doormaken om tot vervulling van eeuwig leven op te kunnen stijgen. De Boeddha stierf bijna de hongerdood voordat hij de verlichting bereikte. Zelfs Osiris werd in veertien stukken gehakt om geheel de goddelijke troon te kunnen bestijgen. Het "Sterf om te Leven" is een oeroud, universeel axioma, een leefregel voor het bewust beleven van de eeuwigheid. We staan nu eenmaal voor de opdracht ons los te maken van de zuigkracht die alle materie op ons uitoefent.

Tallos zijn de getuigenissen van mensen die tijdens het stervensproces de schoonheid van hemelse schatten hebben aanschouwd. Duizenden bijna-doodervaarders leveren boekdelen vol van deze onvergetelijke doorbraken van onvergankelijkheid.

Het heelal toont onze hardwerkende astronomen en kosmologen slechts zijn gewelddadige kant, terwijl de stille schoonheid van kosmische transformaties voor hun ogen verborgen blijven. Toch komen volgens Jezus juist daar de schatten vandaan die ons bewustzijn verrukken en verrijken. Alles staat in verband met de ziel die alle tegenstellingen wil overbruggen om de weg naar de geest van God open te breken tot daar waar de grote ideeën hun oorsprong vinden.

Een bijzondere droom

Een paar dagen na de diagnose legionella-besmetting ofwel de veteranenziekte zond de geest mij een bijzondere droom. In het hele ziekenhuis, in alle kamers en op alle bureaus, in de hal en in de tuin, op de daken en in de kelders, overal stonden houten bordjes, schilden en kruisen met spirituele teksten in de moderne talen erop geschreven in dikke zwarte letters. Al die honderden teksten kende ik uit mijn hoofd. Duizenden bordjes in en rond het hele ziekenhuis beloofden vrede, liefde en bewustwording. De medici betraden 's morgens herboren hun spreekkamers en troonden als priesters van een geheelde dimensie achter hun bureaus.

Ik ontwaakte met een intens geluksgevoel uit dit kostelijke nachtgezicht, hoewel ik in een oogwenk al die schitterende teksten vergeten was. Korte tijd zag ik het ziekenhuis in een gloed die hoort bij een huis van transcendentie en transformatie. In mijn koortsdroom betrad ik het heilige bewustzijn van de goddelijke schatkamer. Alle schatten stonden afgeschilderd op borden, kruisen en schilden en die vulden alle verpleegafdelingen

van de wereld. Achter de bevroren bedrijvigheid van een totaal andere dimensie kwam een apocriefe scene uit het geboorteverhaal van Jezus naar boven. Destijds maakte het diepe indruk op mij. Ik betreur nog steeds dat de bevreedende ongerijmdheid uit de serie kerstlegendes is geschrapt.

Op zoek naar een vroedvrouw liep Jozef door de omgeving van Bethlehem. "En ik keek naar de lucht en zag dat hij verstarde was. En ik keek omhoog naar het firmament en ik zag dat het stilstond en dat de vogels des hemels niet bewogen. En ik keek naar de aarde en ik zag een schotel staan en arbeiders er omheen liggen met hun handen in de schotel. En zij die bezig waren te kauwen, kauwden niet en zij die voedsel oppakten, pakten niets op en zij die iets naar hun mond brachten, brachten niets naar hun mond. Maar allen hadden hun blik naar omhoog gericht. En zie, er werden schapen voortgedreven en zij kwamen niet vooruit, maar bleven stilstaan, en de herder hief zijn hand op om hen te slaan met zijn staf, maar zijn hand bleef opgeheven. En ik keek naar de loop van de rivier en ik zag de geitenbokjes met hun bek boven het water zonder dat zij dronken. Toen raakte alles op slag weer in beweging."

Gevoelsmatig bespeurde ik een analogie tussen beide beeldverhalen. Ze leken de verstilde eeuwigheid achter de bruisende dynamiek van het aardse leven onder onze aandacht te willen brengen. Simpel gezegd brachten zij ons, Jozef en mij, op andere gedachten. Waar meerdere dimensies elkaar raken, gebeurt altijd wat.

Lijden als de fysieke expressie van ons heimwee naar God, maakt ons gevoelig voor hogere dimensies. Misschien schuilt daarin wel de aantrekkingskracht van het kerstfeest. De geboorte van een bovenmenselijk goddelijk wezen voedt onze verbeelding. In de meest mystieke zin van de geboorte ervaren wij het kind van Bethlehem als de Godsvonk, die alle leven voedt en de potentie in ons legt van meerdimensionaal bewustzijn.

Zelfs nuchtere zakenmensen blijken zo tegen het einde van het jaar steeds gevoeliger te worden voor de geboortelgende. Als rond het middernachtelijk uur van de winterzonnenevende de tijd voor een ogenblik wordt stilgezet, is de mensheid in het diepste van de ziel verenigd met de goddelijke bron. Uit volle borst wordt 'Vrede op aarde' gezongen en de stilte van de heilige nacht gevierd. Om de woorden van John Tarrant nog maar eens te herhalen: Het heelal zingt het lied van de liefde. □

Johan Pameijer (Amsterdam, 1930), gepensioneerd kunstredacteur, is emeritus priester (kerkgemeente Raalte) Hij is auteur van een flinke reeks boeken op christelijk esoterisch, gnostisch en algemeen spiritueel vlak; zie www.vkk.nl (bij kerkgemeente Raalte). Hij is nog steeds werkzaam als auteur van zulke boeken, en met het geven van lezingen.

Een stukje sterrenhemel. In het midden het Zevengesternte

Over het Leven van ... Reinout Kanis

Mianne Bakker

Selamat Pagi, zijn donkere ogen kijken mij lachend aan. Reinout is geboren in 1937 in Bandoeng en draagt dit stukje van zijn identiteit graag met zich mee. Ook Bart, mijn echtgenoot, is daar geboren. Ik heb jarenlang zoveel over Bandoeng gehoord en over het leven en de omstandigheden tijdens de Japanse bezetting, dat ik voel dat ons gesprek heel nabij wordt. Ik zie als het ware de omstandigheden in het Indië van weleer, omdat ik ook vele keren daar heb rondgelopen, luisterend naar alle verhalen. Dat is het boeiende van deze gesprekken die ik mag houden. Ook nu weer mag ik een kijkje nemen in het leven van Reinout.

Reinouts moeder is advocaat in Indië, gespecialiseerd in echtscheidingen. Zo ontmoet zij de vader van Reinout. Het zal een roerig huwelijk worden. Het oudste broertje (10 maanden oud) sterft aan de gevolgen van een pokkenvaccinatie. Als Reinout 4 jaar is, krijgt hij difterie en is op sterven na dood. Als de oorlog in Indonesië en de Japanse bezetting begint, lukt het zijn moeder om Reinout en zijn zusje uit het jappenkamp te houden. Zijn vader verdwijnt echter van augustus 1942 tot en met 1945 in het jappenkamp en moet aan de Pakan Barulijn werken op Sumatra. Zijn gewicht van 90 kilo wordt 37 kilo en er komen heftige kamptrauma's, die later altijd weer zullen opkomen en die worden afgereageerd op degenen die dichtbij staan. Na de oorlog komen er nog vijf kinderen, deels in Indië en deels in Nederland. Het gezin wordt gerepatriëerd en ze gaan wonen in Bussum. Reinout gaat na de lagere school naar het gymnasium op het Baarns Lyceum.

Een tante woont in Brazilië en om zijn dienstplicht te ontlopen vertrekt hij per boot als 19-jarige jongen in 1956 naar zijn tante. Later komen ook zijn vader en moeder met de andere kinderen. Werk vinden blijkt moeilijk te zijn voor zijn vader.

Het gevolg is dat Reinout het hele gezin met zeven kinderen blijft onderhouden. In de avonduren werkt hij als docent Engels, Duits en Nederlands op een taleninstituut en later ook als tolkvertaler Portugees, Engels, Nederlands, Duits en Frans bij een Braziliaanse multinational. Hij gaat dan vanaf 1965 geografie aan de universiteit studeren en daar ontmoet hij Danièle, die meteen op hem valt. Ze is dan 22 jaar. Ze trouwen in 1968 en blijven in Brazilië tot 1970. Zijn vader is inmiddels in 1962 overleden en zijn moeder in 1967.

De politieke situatie in Brazilië wordt vanaf 1964 heel dreigend. Als docent, nu geografie, geschiedenis en algemene beschaving, wordt het heel gevaarlijk om te blijven, omdat veel leraren en studenten opgepakt en soms gemarteld worden door het regime. Ze verlaten daarom Brazilië in 1970 en gaan naar Nederland, waar Reinout geografie gaat geven op het Baarns Lyceum.

Tevens is hij leraar Portugees en coördinator cursusbegleider op het tropeninstituut voor de Stichting Nederlandse Vrijwilligers. Hun oudste dochter wordt in Nederland geboren. Vanuit deze stichting wordt hij uitgezonden in 1974 naar Tanzania als directeur van de opleidingsschool voor Europese en Canadese vrijwilligers. In Tanzania wordt dan hun jongste

dochter geboren. Na een jaar wordt hij door de Stichting overgeplaatst naar Zambia, deels als teamleider, deels als cursusbegleider, tot september 1976.

Dan plotseling uit het niets, vanuit een leven van spreken en communicatie, het doorgeven ervan in vele talen, op plekken wereldwijd verspreid, wordt Reinout, als 39-jarige, getroffen door een herseninfarct. Hij wordt naar het hospitaal in Lusaka gebracht. Een eenzijdige verlamming heeft ook zijn spraakvermogen aangetast, het gaat heel slecht met hem en hij zweeft op het randje van de dood. Hij kan niet meer praten en niet meer lopen. Ze moeten in september 1976 naar Nederland teruggaan. Hij wordt eerst in de Valeriuskliniek en daarna in Zonnestraal opgenomen. Er volgt een langdurig en pijnlijk revalidatietraject.

Danièle is aanvankelijk met de meisjes bij zijn broer in de Bijlmer ingetrokken. In december 1976 krijgen zij hun eigen woning. Een paar jaar later gaat Danièle werken als docente Frans, Portugees en Swahili.

Na dit intens indrukwekkende leven, vraag ik hoe Reinout de spiritualiteit heeft beleefd. Zijn vader en moeder zijn beide Vrij-Katholiek en theosoof, in Bandoeng en later in Nederland. Zo komt er diepgang in zijn opvoeding, die vooral bij Reinout aanslaat. In Brazilië is hij bezig met spirituele yoga en hij mediteert. Later als hij vanuit São Paulo in de binnenlanden gaat werken, 320 kilometer verderop, wordt het moeilijk die discipline vast te houden. De spiritualiteit blijft sluimerend aanwezig. Het herseninfarct brengt hem heel dicht bij die kracht, die hij kent.

Bijna-doodervaring

Hij heeft een bijna-doodervaring, die ik met zijn woorden zal beschrijven:

“Ik ging door een tunnel naar een pastelachtige omgeving, waar een drom van mensen waren, aan het einde was er een Boeddha of Christus. Het kon me niets schelen. In die drom mensen waren ook mijn moeder en mijn schoonvader en deze zeiden: ‘Jouw leven is niet voorbij. Ga terug.’ Ik ging moeizaam terug, denkend aan mijn drie meiden, die hebben mij nodig. Ik ging terug door water met vele versnellingen, omhoog, moeizaam.”

“Toen twee weken later de neuroloog aan mijn bed zat, hoorde ik hem zeggen: ‘Het wordt niets met hem.’”

Ik wist toen: ‘Nee, anders was ik niet teruggegaan vanwege mijn meiden.’ Dit geeft mij kracht. Het is mijn karma, het diepere lot, zowel het goede als het slechte. Wij moeten teruggaan naar het oorspronkelijke, om beter te worden. Als mensen van het paradijs, hebben we geen idee in deze leerschool geworpen te worden en gelouterd te worden. We moeten ons bewust worden wat het verschil is tussen goed en kwaad.

Ik voel dat ik priester had willen worden, maar ik loop nu een andere weg naar het hogere. In de kapel, de kerk, daar voel ik me thuis. Ik voel me een gelukkig mens, ik kijk vooruit, ik ben ver-ziend. Soms is een pas op de plaats nodig. Ik wilde emigreren naar Nieuw Zeeland, maar eerst moest ik mijn Mas-

ter en Doctoraat halen in Engeland. Maar dat werd het allemaal niet... Ik beschouw positief en negatief als hetzelfde, beide kanten die er altijd zijn. Als iemand kwaad doet, dan is het niet kwaad, dan is het onbewust.

Ik ben door dit wat me overkomen is, relativerender geworden. Ik heb beter leren luisteren en ik ben mensen die ik

ontmoet, duidelijker gaan zien. We leren door schade en schande. Wie niet horen wil, moet voelen.

Onze dochter heeft haar spreekbeurt gehouden over logopedie met de titel: communicatie half weg. (afasie)

Alle drie, Daniële en mijn dochters zijn heel trots op mij."

Ik heb het een voorrecht gevonden om zoveel kracht te ontdekken en zoveel schoonheid in dit mensenleven. Als we dan een foto nemen onder een Indisch schilderij, dan zie ik weerkaatst een levensweg, die uiteindelijk een kostbare offergang is geworden aan het hogere, het diepere, het intensere leven. Zoveel woorden waren nodig om jou, Reinout, te laten groeien voor mij in een herkenbaarheid en pracht. Wat heb je me veel gegeven. *Terima kassi en sampai bertemu lagi.*

Bedankt en tot ziens, woorden die jij iedere keer weer uitspreekt als ik jou ontmoet.

Mianne Bakker (1942). Na een studie theologie met veel verdieping in de psychologische achtergronden van de mens, specialiseerde ik mij via counselen werkzaam te zijn, waarbij de spirituele aanpak de helen- de weg bleek te volgen. Mijn weg is een weg van verdieping en daar geef ik gehoor aan. Lid van de kerkgemeente Naarden.

* * *
*

BOEKENINFO

Aat-Lambèrt de Kwant

Jaas van der Meer
De kosmische aard van onze werkelijkheid - Inzichten in wereldfeiten en het strijdtoneel van ons bewustzijn. Aspekt 2012

Dit boek moest ik even op me laten inwerken want Van der Meer zet je wel aan het denken. Hij wil in dit intrigerende boek de hoofdlijnen duiden van waaruit die hoofdlijnen, hun oorzaken en symptomen van onze wereld eenvoudiger onderscheiden kunnen worden. De auteur gaat uitvoerig in op de snelle veranderingen en onzekerheden in de wereld.

Twaalf jaar geleden startte hij met zijn onderzoek, tijdens zijn studie aan de Technische Universiteit te Delft. De

antwoorden uit de gangbare wetenschap alleen waren voor hem niet bevredigend. Vooral de inzichten uit de kosmologie en de kwantumfysica brachten een totaal nieuw wereldbeeld naar voren. Hij ontdekte dat er een patroon zit in de versluiting van de waarheid, de reden waarom volgens hem het menselijke bewustzijn opzettelijk onderdrukt wordt. De reacties van mensen op deze theorie hebben hem aangezet tot het schrijven van dit boek. Als dyslecticus was het schrijven overigens een enorme uitdaging want door het associatieve vermogen dat heel vaak gepaard gaat met dyslexie, was dit de kracht om holistisch en verbindend te werken, zo zegt van der Meer.

In zijn boek zet van der Meer een aantal belangrijke feiten en ontwikkelingen in de wereld op een rij waarvan het goed is er kennis van te nemen. In een voorwoord zegt Marcel Messing dat "we hierdoor niet alleen leren een beter inzicht te ontwikkelen over wat de machtselite liever verborgen houdt om de mensheid blijvend te kunnen manipuleren, maar verkrijgen we ook inzicht in bepaalde technologieën en verborgen kennis die het heil van de mensheid en alle levende wezens zouden kunnen bevorderen als we er een bewuste keuze voor zouden maken. De mensonwaardige toestanden in vele landen worden vooral veroorzaakt door onwetendheid over bepaalde feiten, waardoor er geen veranderingen tot stand gebracht (kunnen) worden."

Jaas van der Meer analyseert wat er in de wereld van vandaag aan de gang is, maar gaat ook in op bepaalde ontdekkingen in de natuurwetenschap, zoals kwantumfysica, ruimtevaart, nanotechnologie en wapentechnologie. Hij beschrijft ook de ontwikkelingen in de sociale wetenschappen, (filosofie, psychologie), economie, biologie (evolutieer), heekunde en esoterie en wijst daarbij op de spirituele dimensie in de mens. Hij verbindt nieuwe wetenschappelijke inzichten en oude wijsheid met elkaar. Van der Meer biedt ook een kritische analyse over de huidige maatschappij, zoals de financiële sector, media & communicatie en voeding. Hij wil aantonen dat democratie eigenlijk een wassen neus is en dat we feitelijk als proefkonijnen binnen de commerciële economie en potentiële bedreiging voor de 'big brother' maatschappij worden behandeld. Hij stelt ook vast dat we op het gebied van bewustzijn gemanipuleerd worden en hoe getracht wordt dit bewustzijn te manipuleren via de maatschappelijk ontwikkelde en heersende instituten. We laten ons volgens hem ook te makkelijk manipuleren,

Het is opmerkelijk dat steeds meer mensen de samenhang en verbanden gaan zien zoals ook Van der Meer die vanuit een holistische visie beschrijft. Een helicopterview eigenlijk.

Voor de eerste helft van het boek moet je echt even gaan zitten. Niet ontoegankelijk maar het is wel pittige kost. Je kunt het overslaan en bij het tweede deel beginnen maar voor wie de moeite neemt deel een in alle rust tot zich te laten doordringen, gaat een wereld open en gaat het tweede deel toch weer wat anders lezen.

Sommige conclusies gaan wel heel erg ver. Zo stelt hij aan de hand van enkele foto's van wereldleiders vast dat het handgebaar eigenlijk een symbool van satan. Zo zijn er meer conclusies waarbij ik vraagtekens plaats. De makke van dit overigens boeiende en onthullende boek is, dat Van der Meer teveel terreinen wil bestrijken en daar ook een oordeel over heeft, maar ik heb bewondering voor de enorme hoeveelheid research die hij voor dit boek verricht heeft. Hij zet alle ontwikkelingen op een rij, waardoor je een compleet beeld krijgt van wat er in onze samenleving speelt en welke krachten er werkzaam zijn achter het wereldtoneel.

Voor meer boekbesprekingen, zie elders in dit blad.

* * *

Tekenen van het Woord

Anoniem

“De Geest in ons is het Woord, lang verloren, in smart door de wereld van de Ziel gezocht, in een wereld van lege ijdele woorden. Ach, zolang als schaduw en licht zijn gemengd, zal nimmer het zoeken van de wereld naar 't Woord, noch haar smart tot een einde komen, zal nimmer de wereld van haar wonden genezen, tenzij het Vlees-geworden Woord tot Ziel-geworden Woord is gemaakt.”

— Arthur Edward Waite

Wat moet nu het resultaat zijn van al onze pogingen?

Persoonlijke bevrediging of een vreugdevolle hemel van eindeloze rust en zaligheid?

God verhoede het! Het zoeken in de wereld gaat voort, de kreet van de mensheid rijst op uit de diepten en stijgt op tot voor de troon van God Zelf. Uit het binnenste van de Tempel Gods, tot waar wij worstelend onze weg gevonden hebben, keren wij terug om op aarde te werken. Wij rusten niet in ons streven totdat de laatste zoeker in de wereld zijn weg naar huis heeft gevonden.

Wat zal de wereld redden uit haar huidige smart, economische moeilijkheden en chaos? Wat zal het Nieuwe Tijdperk van broederschap en groepsleven inluiden? Wie of wat zal de wereld redden? Zou dit niet kunnen geschieden door het tevoorschijn treden van een groep praktische mystici, die samen verbonden in het besef van goddelijke eenheid, op praktische wijze op aarde werken? Zij zullen zich niet in kloosters of op stille plaatsen van de wereld terugtrekken, hoe aantrekkelijk dit ook mag lijken, maar zullen deelnemen aan het normale leven op deze aarde. Het zullen de leiders in het zakenleven zijn in onze grote steden, zij zullen onze politieke programma's ten uitvoer brengen, zij zullen de jeugd leiding geven door de juiste opvoeding, zij zullen onze economische, maatschappelijke en nationale toekomst beheersen. Dit alles zullen zij vanuit het centrum van hun wezen doen en vanuit het standpunt van de ziel. Zij zullen het geheim van verlichting kennen, zij zullen weten hoe alle problemen zijn voor te leggen aan de alwetendheid der ziel, zij zullen het geheim kennen van het leven dat alle mensen tot broeders maakt.

Zij zullen allen die zij ontmoeten, erkennen als kinderen Gods, maar zij zullen ook de tekenen van de verlichte mens kennen en zullen trachten met hen ten bate van het geheel te werken. Zij zullen elkaar telepathisch vinden en daarom ten nauwste samenwerken.

Deze groep bestaat reeds, en de leden ervan zijn met elkaar in het nauwste contact. Zij worden in ieder land aangetroffen, maar ontmoeten elkaar dagelijks in het rijk van de Ziel. Zij spreken dezelfde taal, hebben dezelfde idealen, kennen geen scheidsmuren of verdeeldheid, geen haat of klasseonderscheid; zij richten geen barrières op tussen de rassen, zij zien de dingen zoals ze zijn. Het zijn geen wilde idealisten, maar zij concentreren zich op de eerstvolgende schrede die de mensheid moet doen en niet op de slotfasen van hun eigen ontwikkeling. Zij werken met wereldse wijsheid zowel als met geestelijk inzicht. Bovenal werken zij samen en komen met elkaar in aanraking door de macht van een vereend besef.

Deze integrerende groep van mystici en kenners is de hoop van de wereld en vormt de Wereld-Verlosser. Zij staan boven en buiten alle geloofsovertuigingen en theologieën; zij werken op alle gebieden van menselijke werkzaamheid – wetenschappelijk, politiek, religieus, opvoedkundig en

wijsgerig. Zij stellen geen belang in terminologieën en verspillen geen tijd met het trachten elkaar hun lievelings theorieën op te dringen, hun speciale termen of hun bepaalde benadering van de waarheid. Zij herkennen de waarheid die ten grondslag ligt aan alle voorspellingen en stellen slechts belang in de beginselen van broederschap, in het nadruk leggen op de essentiële factoren en in het leven naar de geest van de wereld van alledag.

Zij kennen de betekenis van meditatie en zijn thans bij ons. Het is ons voorrecht tot hun gelederen te mogen toetreden door ons te onderwerpen aan de techniek van meditatie, aan de discipline van juist dagelijks leven en aan de invloed van het zuivere motief van dienst.

Reactie van de redactie

De redactie ontving dit stuk kopij met verzoek tot plaatsing. Dat is op zich niet uitzonderlijk. Het volgende was het wel. Het stuk kwam vergezeld van het verzoek, indien de redactie besloot tot plaatsing, dat anoniem te doen. Aan de redactie is de bron bekend. Graag hebben wij gehoor gegeven aan het anoniem plaatsen. Eén van de redenen dat wij zijn overgegaan tot plaatsing betrof de argumentatie bij het verzoek.

In gesprek met de, anonieme, auteur werd het idee geboren een kleine tekst toe te voegen. Namelijk om eens stil te staan bij wat precies hier wordt verwoord. Niet zozeer per se en precies wat hier is weergegeven, als wel ook om eens stil te staan bij de snelheid waarmee we informatie tot ons nemen. Stel nou eens dat deze tekst de enige tekst is die te lezen valt de komende 365 dagen? Hoe rijk is deze tekst dan? En, met die 365 dagen en geen ander leesvoer in het vooruitzicht, waar zou dan eerder in de tijd op de automatische piloot over zijn heen gelezen? Of ook: wat is 'nu' nodig dat tekst volledig boeit en blijft boeien? Ligt het niet geboeid raken aan een tekst? Of is het onze aandacht? Onze verwachting? Onze nieuwsgierigheid?

Eén van de redactieleden viel op, toevallig lezend in een ander werkje dat inzoomde op dat tijdsgewricht, dat het niet anders kon, bijna, als zou bovenstaande tekst begin 19e eeuw geschreven zijn. Dat bleek ook zo te zijn.

Hint: de gedachte als zou de taak van 'leider' samenvallen met de meest goede intentie voor de mensheid. Dat stadium zijn we gepasseerd, desalniettemin vraagt ook deze gedachte ons uit naar onze verantwoordelijkheid. Als het zo is dat het Woord wedergeboren wordt in een groep welke ultieme bijdrage leveren we ieder dan wel of niet? Als wij niet rusten totdat de laatste zoeker in de wereld zijn weg naar huis gevonden heeft zijn we dan snel moe of krijgen we een 'second wind'?

En als 'verlichten' de 'tekenen van de verlichte mens kennen en trachten met hen (...) te werken' welke weerstand tot vrijwillige medewerking bindt ons dan? En als het Woord in een gemeenschap of groep geboren kan worden wat betekent dat dan voor de Vrij-Katholieke Kerk?

Als verlichten, gelijk bodhisattva's, werken ten bate van allen waarmee wil de Vrij-Katholieke Kerk dan haar jaren vullen tot het tweede jubileum van honderd jaar in 2116?

Wat is ons zuivere motief van dienst?

Is het in dienst van de maakbaarheid? In dienst van de eindigheid? In dienst van de eeuwigheid? Kunnen we ertoe komen alles los te laten en te vallen om dan te ontdekken dat 'vallen' niet bestaat?

En als we dat weten, wat doen we dan? □

De Overwinning op het Ego

Over de betekenis van Jezus en Maria in de Koran

Ojas Th. de Ronde

We leven in een wereld waarin zeer uiteenlopende tradities, die lange tijd afzonderlijk naast elkaar bestonden of elkaar bestreden, op een nieuwe manier met elkaar in contact komen. We leven in een 'global village'. Dat levert, naast veel verwarring en spanningen, ook authentieke wederzijdse inspiratie op. Zo ben ik door mijn kennismaking met de soefis ⁽¹⁾ ook gefascineerd geraakt door de Koran en de betekenis die daarin gegeven wordt aan Jezus en Maria. Een betekenis die nog heel dicht ligt bij die van de oorspronkelijke gnostische christenen en die het begrip 'jihad' weer de oorspronkelijke, inspirerende betekenis geeft van 'overwinning van het ego'. Als we in deze Kersttijd persoonlijk, via kaarten, Facebook, Twitter of e-mail aan ieder tot over de hele wereld vredewensen uitspreken, dan kunnen we ons hierdoor laten inspireren.

Het boek waarop we ons hierbij baseren is de Koran ⁽²⁾, het heilige boek van de Moslims dat volgens de traditie door God via de engel Gabriël aan Mohammed was 'neergezonden'. Over de historische omstandigheden is veel te vertellen. Voor ons Westerlingen van de 21^e eeuw zijn die vaak moeilijk in te leven. Maar het is wel belangrijk dit te doen omdat we ons anders niet kunnen laten inspireren door wat de Koran zegt. We gaan er daarom kort op in en vervolgen dan onze zoektocht naar Jezus en Maria in dit heilige boek.

Mohammed, een barmhartige veldheer

Zoals over Mozes, Boeddha en Jezus is er ook over het leven van Mohammed veel historisch-kritisch onderzoek gedaan. Een belangrijk onderzoek is gedaan door Daniel Brown ⁽²⁾ dat wij hier kort zullen weergeven.

De auteur geeft een goed historisch beeld van de situatie waarin Mohammed was geboren, van zijn leven en van de Islamitische traditie waarvan hij de inspirator was. Het relateert het beeld dat wij in het Westen van Mohammed hebben, als zou zijn leven vooral uit oorlogvoeren bestaan hebben. Natuurlijk heeft hij enkele malen moeten vechten, maar dat was voornamelijk uit lijfsbehoud.

Toen Mohammed in het jaar 610 van onze christelijke jaartelling voor het eerst de openbaringen ontving die later in de Koran zouden worden opgenomen, was hij een nog onbekende inwoner van het Arabische stadje Mekka. Maar dat duurde niet lang, want Mohammed begon al spoedig bekend te worden als gevierd spreker.

Een aantal jaren kon hij vrijuit spreken, maar toen er een kleine succesvolle gemeenschap ('oemma') rondom hem ontstond en hij de heersende klasse op hun materialistische instelling begon te wijzen, verslechterde de situatie in korte tijd.

Hij kreeg van de Arabieren in Jathrib (het latere Medina) het verzoek bij hen te komen wonen, een emigratie ('hidjra') die plaatsvond in 622 en die door de Moslims als het begin van het Islamitische tijdperk wordt beschouwd.

Het heersend bestel in Mekka beschouwde dit als verraad en zwoer wraak. Daar kwamen een aantal oorlogen tussen Mekka en Medina uit voort, waarin Mohammed steeds machtiger werd. Uiteindelijk wonnen Mohammed en zijn tribale bondgenoten de strijd in 630 en opent Mekka de poorten voor hen. De stad wordt zonder bloedvergieten ingenomen en niemand werd gedwongen de islam aan te nemen. Op dat moment schaarden alle stammen van het Arabische schiereiland zich achter Mohammed. Hij had tussen de altijd vechtlustige en oorlogvoerende stammen vrede gebracht. Als hij twee jaar later sterft wordt Aboe Bakr tot zijn opvolger ('chalifa') gekozen.

Mystieke ervaringen

Een van de eerste biografen, Mohammed ibn Ishak ⁽³⁾, vertelt hoe er in de tijd van Mohammed een groot verlangen was God te leren kennen zoals Hij was. Christenen en Joden leefden in Mekka en bepaalden het godsdienstige leven, maar – afgezien van enkele groepjes gnostische christenen – leek hun godsdienst verwaterd en gaf niet meer de inspiratie die echte authentieke zoekers van een levende God verwachtten. Mohammed ibn Ishak vertelt hoe vier bewoners van Mekka besloten op zoek te gaan in het verre Syrië en Irak om de ware godsdienst te vinden, zoals die ooit door Abraham, de oervader van Joden en Christenen, was beleefd. Het verhaal gaat dat een van hen, Zaïd, voor zijn vertrek bij de mysterieuze Ka'ab stond, waar de Arabieren sinds onheuglijke tijden hun rituele omgang deden. En hij bad: 'O God, wist ik maar hoe u aanbeden wenst te worden, dan zou ik u aldus aanbidden. Maar ik weet het niet.'

Ka'ab in Mekka

Zijn verlangen werd vervuld toen de in die dagen nog onbekende Mohammed in 610 een goddelijke openbaring kreeg. Mohammed was aan het vasten op de berg Hira toen hij uit zijn slaap wakker schrok en merkte dat een verpletterende goddelijke aanwezigheid hem omklemde. Hij hoorde een engel zeggen: 'Draag voor! Ikra!' Net als de Hebreeuwse profeten, die er vaak tegen op zagen Gods Woord te spreken, weigerde Mohammed en zei 'Ik ben geen voordrager.' Maar, zo vertelde hij later, de engel omklemde hem in zo'n wurggreep dat hij het gevoel had dat zijn adem hem werd benomen. Juist toen hij dacht dat hij het niet meer volhield liet de engel hem los en beval hem: 'Draag voor! Ikra!' Opnieuw weigerde Mohammed en opnieuw klemde de engel hem vast totdat hij bijna dacht te bezwijken. Tenslotte, na voor de derde keer in een af-

schuwelijke wurggreep te zijn omklemd, merkte Mohammed dat de eerste woorden van een nieuwe, heilige Schrift hem uit de mond stroomden: *'Lees op in de naam van uw Heer die geschapen heeft, geschapen heeft de mens van een bloedklomp. Lees op! En uw Heer is de eerwaardigste die onderwezen heeft door het schrijffriet, de mens heeft onderwezen wat hij niet wist.'* (Koran 96:2-5)

De geboorte van de Koran

Voor het eerst was het Woord van God in het Arabisch gesproken en de neerslag hiervan in het geschreven woord zou tenslotte *'al-qoer'an'* heten, de voordracht, de 'Koran'.

Maar voor Mohammed was deze ervaring aanvankelijk verschrikkelijk. Hij gruwde vol angst van zichzelf en meende door een demon, een *'djinnie'*, bezeten te zijn. Hij rende daarom vol angst de grot uit en wilde zich van de berg werpen. Maar daar hield de engel hem tegen en riep: *'Mohammed! Gij zijt de gezant van God en ik ben Gabriël.'* Mohammed probeerde hem te ontwijken, maar het lukte hem niet. Zoals hij later zou vertellen: *'Toen wilde ik mijn gezicht van hem afwenden, maar waar ik ook keek aan de horizon, overal zag ik hem weer.'* (Koran 19:61- 64)

Mohammed had op dat moment de verpletterende ervaring van de numineuze werkelijkheid, die de Hebreeuwse profeten *'kadosj'* of heiligheid noemden, de overweldigende andersheid van het goddelijke. Het zou hem zijn leven lang overkomen en de teksten die op zulke momenten uit zijn mond stroomden zouden worden gehoord en onthouden in een vrome mondelinge traditie, die uiteindelijk zijn neerslag zou krijgen in de geschreven tekst van de Koran.

Maria, de uitverkorene

Nu we in de christelijke wereld de geboorte van Jezus vieren, is het boeiend hierover ook in de Koran te lezen. Dat werkt inspirerend. Wie een beetje thuis is in de Koran ⁽⁴⁾ weet dat Jezus (arabisch: Isa) en zijn Moeder Maria (arabisch: Maryam) er een bijzondere plaats in innemen en vele malen eervol vermeld worden. Een hoofdstuk van de Koran draagt zelfs als titel de naam Maryam. Sommige moslims zien Maria ook als een profetes. En net zoals de Christenen geloven de Moslims ook in de maagdelijke verwekking van Jezus. Een boeiende tekst daarover vinden we in Koran 3:42 – 48.:

'En toen de engelen zeiden: 'O Maria, God heeft jou uitverkoren en jou rein gemaakt en hij heeft jou uitverkoren boven de vrouwen van de wereldebewoners. O Maria, wees jouw Heer onderdanig en buig je eerbiedig voor hem (in gebed) en buig met de buigenden'....

Toen de engelen zeiden: 'O Maria, God kondigt jou een woord van Hem aan, wiens naam zal zijn de Messias, Jezus zoon van Maria. Hij zal in het tegenwoordige leven en in het hiernamaals in hoog aanzien staan en behoren tot hen die in de nabijheid (van God) zijn. Als kind en als volwassene zal hij tot de mensen spreken en hij zal een van de rechtschapenen zijn.

Zij zei: 'Mijn Heer hoe zou ik een kind kunnen krijgen, terwijl geen mens mij heeft aangeraakt?' Hij zei: 'Zo is het. God schept wat Hij wil. Wanneer Hij iets beslist, dan zegt Hij er slechts tegen: 'Wees! En het is.' En God zal hem de Boeken van de Wijsheid, de Thora en het Evangelie, onderwijzen.'

Wat opvalt in deze tekst is dat Mohammed met de christenen overeenkomt in het geloof in de maagdelijke geboorte van Jezus. Maar dat betekent niet – en daarin verschilt de Koran

van de orthodoxe christenen – dat Mohammed hiermee Jezus tot eniggeboren Zoon van God verklaart. Jezus is, zoals Mohammed ook in een andere soera beschrijft, door God geschapen zoals ook de eerste mens Adam geschapen is: door een wilsbesluit van God. God zegt: Wees! En het is. Zo is het altijd geweest en zal het altijd blijven.

Jezus, de machtige profeet

Wie is Jezus dan wel? Volgens de Islam is Jezus een Machtige Profeet van God. De Islam leert dat er duizenden Profeten geweest zijn die allen hetzelfde geloof brachten, voor de noden van hun specifieke gemeenschap. Zo waren er bijvoorbeeld de profeten Abraham, Mozes, David en Jezus. Daarna kwam er volgens de Islam nog één en meteen de laatste profeet, met name de profeet Mohammed. Met hem werden de openbaringen van God aan de hele mensheid voltooid.

Een tekst in de Koran die dit duidelijk maakt is de volgende: *'Zeg: 'Wij geloven in God, in wat naar ons is neer gezonden en in wat naar Abraham, Ismaël, Isaac, Jacob en de stammen is neer gezonden en in wat aan Mozes en Jezus is gegeven en in wat aan de profeten door hun Heer is gegeven. Wij maken geen verschil tussen één van hen, en wij hebben ons aan Hem overgegeven.'* (Koran 2:136)

Hiermee is een van de geloofsartikelen van de Islam duidelijk: het geloof in alle profeten van God zonder onderscheid, en in de aan hen geopenbaarde Heilige Boeken. Dit betekent dat iemand die niet in het profetschap van Jezus gelooft, dus ook geen Moslim kan zijn.

En heeft Mohammed een andere boodschap dan Jezus? Ook hierin is de Koran duidelijk. Mohammed, die volgens de traditie de teksten van de Koran ontving van de Aartsengel Gabriël, hoort deze engel op een gegeven moment zeggen: *'Aan jou (Mohammed) wordt slechts gezegd wat aan al de gezanten voor jouw tijd gezegd werd.'* (Koran 41:43). Hiermee wordt Mohammed geplaatst in de lange traditie van toen bekende profeten.

Gnostische traditie

Maar op een punt lijkt Mohammed duidelijk in te gaan tegen wat Jezus over zichzelf gezegd heeft: dat hij de eniggeboren Zoon van God zou zijn. Wat zegt historisch onderzoek hierover?

Als Mohammed de openbaringen krijgt die in de Koran zijn opgeschreven, leven we in de zevende eeuw van de christelijke jaartelling. Dat is al weer enkele eeuwen nadat in het Concilie van Nicea de orthodoxe geloofsbelijdenis is opgesteld. Daarin wordt Jezus tot 'eniggeboren Zoon van God' verklaard. Maar was dit ook de opvatting van Jezus zelf?

Historisch onderzoek van de laatste eeuwen laat zien dat dit niet meer is dan een orthodoxe interpretatie van de vier canonieke evangeliën en de brieven van Paulus. Maar we weten nu, zeker na de ontdekking van de bibliotheek van Nag Hammadi, dat er in het oorspronkelijke christendom ook heel ander opvattingen over Jezus leefden en dat Jezus zich zelf nooit tot 'eniggeboren Zoon van God' heeft verklaard. Zijn boodschap was eerder dat wij allen 'zonen van God' zijn.

Deze 'blijde boodschap' werd door de gnostische christenen levend gehouden. En zij bleven hieraan vasthouden, ook toen zij op het Concilie van Nicea in 325 A.D. door de orthodoxe bisschoppen als ketters werden veroordeeld en zich overal schuil moesten houden. Maar Mohammed moet deze christenen nog gekend hebben en er in Mekka en Medina mee heb-

ben samengeleefd. Hij deelde ook hun overtuiging dat de orthodoxe christelijke geloofsbelijdenis op dit punt een verval-sing van het oorspronkelijke Evangelie van Jezus inhield. Over hen spreekt hij dan ook als hij in soera 5 zegt: *'En je zult merken dat zij die zeggen 'Wij zijn christenen' in genegenheid het dichtst staan bij (de Moslims).'* (Koran 5:82).

De actualiteit hiervan werd een aantal jaren geleden nog eens bevestigd door een onderzoek onder de Anglicaanse bisschoppen. De vraag was of christenen in onze tijd nog verplicht zijn te geloven dat Jezus de Eniggeboren Zoon van God is. Van de 30 bisschoppen zeiden er 11 dat dit een noodzakelijke geloofsartikel was, maar 19 bisschoppen zeiden dat het juist was om Jezus te beschouwen als 'Gods supreme agent' ⁽⁵⁾.

Geen god dan God

Dit sluit ook aan bij de kern van de Islam: een absoluut monotheïsme. *'Zeg: Hij is God als enige. God de eeuwige. Hij heeft niet verwekt en is niet verwekt en niet één is aan Hem gelijkwaardig'* (Koran 112:1-4)

'Allah' is het Arabisch woord voor God. Het is het enige Arabische woord dat noch mannelijk noch vrouwelijk is – het heeft ook geen meervoudsvorm. Deze linguïstische kenmerken onderstrepen de unieke waarde van God. Mede daarom, en omdat de Koran in het Arabisch geopenbaard is, verkiezen de meeste Moslims het woord Allah boven God, maar de betekenis van beide termen in hetzelfde.

Helaas menen veel christelijke Islamdeskundigen dat het woord Allah naar een andere God verwijst dan de christelijke God. Daarover is al veel getheoretiseerd en getheologiseerd en ook al veel nodeloos bloed gevloeid. Maar dat gaat in tegen de bedoelingen van de Koran.

Uit alles in de Koran blijkt dat Mohammed bedoelde dat het hier ging om dezelfde Ene God die zich openbaarde in de Heilige Boeken van Joden en Christenen. Het is, volgens de Koran, deze Ene God die over ons allen waakt en waarin wij allen vrede vinden: *'Waarlijk, in het gedenken van de Ene God vinden de harten vrede.'* (Koran 13:27)

Hij diept dit uit als hij in de Koran laat optekenen: *'Weet dat er geen god is dan God'* (Koran 47:19). Een soera die kennelijk geïnspireerd is door een beroemd vers in de Thora; *'Gij zult geen andere goden hebben dan Mij'* (Deuteronomium 5:6).

Maar ook een soera die verwondering wekt. Want wie zijn dan die andere goden die het contact met de Ene God belemmeren of zelfs zijn plaats willen innemen? Daarover bestaat in verschillende esoterische tradities een inspirerende uitleg.

In esoterische tradities, waartoe ook de gnostische traditie behoort, interpreteren de spirituele zoekers de heilige teksten vanuit de 'kennis van het hart'. Zij zoeken naar de betekenis van een tekst voor de eigen spirituele groei. Zo krijgen teksten steeds actuele betekenis.

Deze interpretatie geeft aan de woorden *'geen andere god dan God'* een inspirerende betekenis. Want wie is die andere god? Volgens de esoterische tradities is dit het ego. Het is het beperkte ik-bewustzijn dat voortdurend bezig is het werkelijke contact met God te blokkeren. Het is dit oneigenlijke ik met zijn angsten en begeerten dat ook gemakkelijk tot afgod wordt verheven en zo de grootse hinderpaal is op de weg naar God.

Mohammed, en ook de Thora, roepen de mens met genoemde teksten dus op om niet het eigen ego tot afgod verheffen, maar ruimte te maken voor de Ene.

Een gezamenlijke jihad

De Koran heeft voor de strijd tegen dit ego een prachtig woord: *jihad*, letterlijk: het streven om het ego te overwinnen. Helaas is de diepe betekenis daarvan in het Westen verloren gegaan. Niet helemaal ten onrechte, want het woord wordt in de laatste eeuwen ook gebruikt door Moslims die een cultureel-politieke strijd tegen Westerse overheersing een spiritueel tintje wilden geven en dit ook 'jihad' noemden. Dan verwijst dit woord alleen nog maar naar een uiterlijk oorlogsgebeuren en verliest het de oerbetekenis van de innerlijke strijd die ieder moet voeren om het ego te overwinnen en zo in zichzelf de weg naar God vrij te maken.

Maar, zoals de Westerse Islamhatende groepen niet representatief zijn voor het Westen, zijn de antiwesterse groepen van de Islamitische wereld ook niet representatief voor de wereld van de Moslims.

Bovendien, door deze interpretatie wordt de werkelijke betekenis van de jihad ontkracht. Wie de Koran werkelijk tot zich laat doordringen hoort dat dit een oproep is om vrede te vinden in de Ene en van daaruit een wereld op te bouwen waarin vrede en welvaart heerst voor iedereen. Het grootste struikelblok hierbij, en dat is het besef van ieder die hiernaar op zoek is, is de blokkade van het ego. Zolang je hieraan vasthoudt, is er geen werkelijke vrede mogelijk. Niet van binnen, ook niet van buiten. In de Islamitische wereld noemt men deze overwinning van het ego de waarachtige jihad.

Als wij die leven in de traditie van de gnostische christenen ons hierin herkennen, kunnen we met onze broeders en zusters in de Islamitische wereld samen optrekken. Voor een betere wereld.

- (1) Ojas Th. de Ronde, Zien wat verborgen is, *Reflectie*, Herfst 2012
- (2) Daniel Brown, *A New Introduction to the Islam*, Blackwell Publishing, 2004
- (3) Mohammed ibn Ishak, *Het leven van Mohammed*, Meulenhoff Amsterdam, 1980
- (4) *De Koran*, vertaling Dr. J.H.Kramers e.a., Arbeiderspers 1992
- (5) *The Daily News*, 25/9/84.

Ojas Th. de Ronde behaalde in 1970 zijn doctoraal theologie aan de Universiteit van Nijmegen. Daarna verbleef hij enige jaren als spiritueel zoeker in India.

Na zijn terugkeer in Nederland begon hij, samen met zijn vrouw, het coaching- en counselingbureau Fenix en werd hij docent aan de Humanuniversiteit, een internationaal centrum voor therapie en meditatie. Momenteel geeft hij workshops, schrijft artikelen en verzorgt wekelijkse webradio uitzendingen 'De Nieuwe Mens', www.denieuwemens.eu

* * *

*

Evolutie van de Ziel van Maria

Tom Fokker

Tijdens een geanimeerde themamiddag in de Kerkgemeente Naarden afgelopen zomer is besproken wat wij zouden kunnen verstaan onder de “Evolutie van de Ziel van Maria”. In een aantal teksten die wij goed kennen kan een aanwijzing gevonden worden wat wij onder de ziel en Maria kunnen verstaan. Tevens werd de relatie tussen ziel en persoonlijkheid besproken.

Een zeer duidelijke aanwijzing wat wij onder ziel kunnen verstaan is te lezen in het eerste couplet van gezang nr. 98 van het gezangen boek van de VKK:

*“Luister mijn **Ziel**, hoe thans de eng’len zingen,
over de aarde, over land en over **Zee**.
Zij loven ’t **pad** dat eens de heiligen gingen,
pad dat ons allen voert tot rust en vree.
Eng’len des Heren, stralend in kracht,
zingend een welkom tot de pelgrims in de nacht.”*

Het gezang nr. 2 dat wij altijd zingen in de Adventstijd spreekt over een roep van de wateren:

*“De **Oceanen** roepen U, O heil’ge Heer.
Het wisselend **tij**, de **snelle stroom**, het **blauwe meer**,
O Heer van Liefde, Kom!”*

Een volgende tekst is genomen uit een vele duizenden jaren oude tekst in het Oude Testament en die nu deel uitmaakt van onze Bezinning op de Wijsheid waarin we o.a. zeggen:

*“Toen **Hij** een kring trok over het Vlak van de afgrond;
Toen Hij daar boven de **Wolken** bevestigde;
toen Hij de **Zee** haar grenzen stelde,
dat de **Wateren** haar oevers ziet meer zouden
overschrijden.
Was **Ik** elke dag voor Zijn Aangezicht.”*

Deze teksten passen wonderwel bij het onderwerp en aan de hand van de volgende woorden wil ik proberen mijn gedachten met u te delen. De trefwoorden zijn:

- Ziel.
- De relatie tussen ziel en persoonlijkheid.
- Water als zee, oceanen, tij, snelle stroom, het blauwe meer (zie foto rechts) en de wolken.
- Het pad evolutie of transformatie.
- Hij en Ik.
- Evolutie.

Elk woord kan als symbool worden gebruikt om een grotere betekenis eraan te geven dan alleen de zuivere waarneembare vorm. Als wij gebruik kunnen maken van alle 5 zintuigen op een uiterlijke en innerlijke wijze dan zullen we een nieuwe wereld van beelden kunnen betreden.

Mineralenmeer (solfatare)

Hoe zien en ervaren wij de ziel

Als wij de ziel zien als een mogelijkheid om de evolutie van de mens te begrijpen dan kunnen wij proberen of die ziel een plaats gegeven kan worden in het stoffelijk lichaam van de mens, dit als een kleine vorm van het universum. Dit wordt ook de macrokosmos en de microkosmos genoemd. Wij spreken meestal over de drie-eenheid van lichaam, ziel en Geest, die ook in het universum te zien is.

Deze drie-eenheid kunnen we zien als het corpus (lichaam) van de mens, met de hals die de verbinding vormt tussen het corpus en het hoofd.

Op eenzelfde wijze kunnen we spreken van de wereld waarin wij leven en alle stoffelijke ervaringen die wij kunnen opdoen in het corpus en overbrengen naar de geestelijke wereld waarin alle denkbeelden ontstaan. Hiertussen kunnen wij een verbinding, een brug of een buis, denken om deze twee werelden met elkaar in verbinding te brengen. Deze verbinding zou ik de ziel willen noemen.

Voor mij past de ziel in de reeks van de stoffelijke wereld naar de geestelijke wereld in drie stappen van lichaam – ziel – Geest. Het is een weg van grofstoffelijk naar fijnstoffelijk. Ook kan gezegd worden dat het de weg is van de stoffelijke manifestatie naar de geestelijke manifestatie.

De ziel wordt op deze wijze het middel om van de geestelijke wereld de stoffelijke wereld te bereiken en andersom.

De ervaringen van de wereld worden vertaald naar een andere vorm van energie die wel de besturing van de wereld van emoties genoemd kan worden. Wij spreken over wereld van de ziel als een gebied dat beschermd of beperkt is door onze ervaringen van oudere datum.

In de Egyptische mythologie wordt de ziel de 'Ba' genoemd, die het stoffelijk lichaam verlaat als de mens overleden is. Het zou dan een zelfstandige vorm zijn van ervaringen.

Een voorbeeld over de weg van de ziel komt uit de Egyptische mythologie als men denkt aan het bekende beeld waarbij het hart van de niet meer stoffelijk levende koning gewogen moet worden. Wanneer zijn levensbron, of zijn hart, lichter is dan een veer dan verlaat de ziel het lichaam en gaat deze naar de hemel. Zo niet dan gaat hij weer terug naar Anubis, de god van leven en dood, die deze stoffelijke vorm tot zich neemt en daardoor zwanger wordt van nieuw leven. Zo wordt de eeuwigdurende cirkel van leven en dood op een begrijpelijke wijze uitgebeeld.

Mag de ziel, of de 'Ba', het lichaam verlaten dan wordt de zgn. 'mondopener' gebruikt om de mond te openen. De Ba wordt dan zichtbaar als een klein figuurtje met de Ankh, het levensteken, in zijn rechterhand. Het hiëroglief voor mondopener heeft een vorm die lijkt op het dijbeen van een stier. De stier is ook weer een sterrenbeeld aan de hemel. Het werktuig, de dijbeenvorm, wordt nu nog gebruikt als onze koevoet.

De relatie tussen persoonlijkheid en ziel

Voordat wij op deze vraagstelling in kunnen gaan moeten wij ons afvragen wat de persoonlijkheid van de mens is. Als wij weer de beeldspraak gebruiken van lichaam, hals en hoofd dan kunnen wij ons richten op wat de persoonlijkheid en de ziel zou kunnen zijn.

Een veel gehoorde uitleg is dat de persoonlijkheid datgene is wat een ander ervaart bij het zien van ons uiterlijk. Het wordt dan een soort jas die je aantrekt in de hoop dat een ander hetzelfde begrijpt als wat jij met die jas bedoeld hebt. Het gedrag dat je laat zien kan ook gezien worden als een jas. Dit is in zekere zin te vergelijken met de Griekse toneelspeler die een masker opzette om beter verstaan en begrepen te worden. Het masker was ten eerste een uitbeelding wat de speler moest voorstellen maar ten tweede een middel om beter verstaan te worden.

Het woord 'persoonlijkheid' is ontstaan uit het Griekse woord 'persona', hetgeen een samenvoeging is van twee woorden nl. 'per' en 'sona'. De betekenis van deze woorden samen is 'door middel van het geluid'.

Het masker werd de 'persona' genoemd of anders gezegd de mogelijkheid om door geluidstrilling duidelijker het publiek te benaderen. Dit is te vergelijken met de trilling of beweging die de schepping tot stand brengt.

Het is een uiterlijk middel om de boodschap van de toneelspeler over te brengen; een vorm die gedurende het spel niet veranderde. Het is het masker dat je gebruikt om iets uit te drukken. De Griekse toneelspelers droegen een masker dat uitbeelde welke functie zij in het toneelspel vervulden, maar het was tevens een instrument om het geluid te versterken waardoor het verder kon dragen. Het masker had nl. een trechtervormig mondstuk.

In de vergelijking in deze tekst is het personage dat door de toneelspeler wordt uitgebeeld de onzichtbare ziel; het lichaam wordt dan voorgesteld door de kledij. Het is bekend dat als een toneelspeler verkleed is hij of zij een andere, bij-

zondere uitstraling heeft. Dit ervaar ik zelf elke keer weer als ik mij kleed om een ritueel uit te gaan voeren.

Als ik de 'persoonlijkheid' zou moeten omschrijven dan zou ik het beeld willen gebruiken van de kleding die de mens aantrekt om een bepaald begrip of eigenschap van een functionaris uit te beelden.

De ziel is niet een stoffelijk waarneembare vorm van energie, maar een mogelijkheid om ervaringen naar een geestelijke wereld te brengen. Het zou als hals beschouwd kunnen worden. Als een buis die de aardse (het corpus) en de geestelijke wereld (het hoofd) met elkaar verbindt. Via de hals wordt alle informatie tussen het lichaam en het hoofd uitgewisseld.

In de Griekse mythologie werd duizenden jaren geleden het centrum van de wereld uitgebeeld door de z.g. "Omphalous", die omhuld werd door een netwerk bestaande uit sterrenlicht. Dit was een eivormige steen met een geknoopt netwerk waarbij op elke knoop een edelsteen was bevestigd. Dit symbool stond dan ook voor de 'wereld'. Naarmate het lichaam groeit door zijn ervaringen zal het netwerk van waarneembaar Licht of de ziel zich ook uitbreiden of evolueren.

Zo kan de Ziel gezien worden als Instrument tot Evolutie.

Water als zee, oceanen, tij, snelle stroom, het blauwe meer en de wolken

Dit aspect betreft een zeer belangrijke voorwaarde om de schepping te laten ontstaan. Een algemene gedachte achter dit symbool is dat de verschillende vormen van water ons het principe van beweging of trilling in verschillende vormen laat zien.

Spoelvlakte

Water beweegt of staat stil. Het stilstaande water kunnen we zien in een meer. Het lijkt stil te staan maar door de hitte van de zon verdampt het. De waterdamp stijgt op naar de hemel en kan daar wolken vormen. Deze komen als regen weer terug naar de aarde. Dit is een symbool voor de beweging tussen hemel en aarde.

Het water op aarde kunnen wij zien als de levende kracht van de aarde, de wolken kunnen wij zien als de geestelijke kracht in de hemel. De wolken maken ons symbolisch duidelijk dat wij nog niet in staat zijn om de levensbron van de schepping, verzinnebeeld door de zon in het zonnestelsel, te zien. Wij kennen allen het beeld dat God zijn rechterhand door

de wolken steekt om ons zijn specifieke kracht te geven. Het water in het meer verdampt waardoor de mineralen, de bouwstenen van de aarde, als zout achterblijven.

Wij kunnen zeggen dat de wolken het water als een milde regen weer op de aarde doen neerdalen als een symbool van de levenskracht van de Schepper.

Op deze wijze ontstaat er een eeuwigdurende cirkel van energie waardoor het leven op aarde kan ontstaan en in stand gehouden wordt. Het is een voortdurende weg van de materie of energie die door transformatie het leven in stand houdt.

In de rivieren, zeeën of oceanen zijn zowel de aardse elementen, de mineralen, aanwezig als de continue beweging van de levensenergie.

Eenvoudig gezegd: het water is de beweging en de mineralen zijn de materie.

Het is niet toevallig dat deze twee voorwaarden, 'beweging' en 'materie, om een levende vorm te laten ontstaan, gevonden kunnen worden in het woord 'Maria'. Dit is een Latijns woord en is de meervoudsvorm is van 'mare' dat 'zee' betekent. 'Maria' is dan een symbool voor al de zeeën. Omdat we over hemel en aarde spreken is het vormgevende principe van 'Maria, de wateren' zowel in de hemel (de geestelijke wereld) als op aarde (de stoffelijke wereld) aanwezig.

Dat de zeeën het nieuwe leven voortbrengen is te zien in het verhaal van Maria die geboorte geeft aan Jezus. In een vergelijkbaar verhaal van 1600 v.Chr.. geeft Isis (de wereldmoeder) geboorte aan het Lichtkind Horus. Dit is voor mij een ander symbool van het algemene principe van het voortgaande leven, dat bekend is bij meerdere culturen. In India kent men een gelijkkluidend verhaal waarin Krishna het kosmische Lichtkind verzinnebeeldt.

In het Bijbelse verhaal ontvangt het Lichtkind Jezus van Johannes de Doper de levengevende energie van de aarde in vloeibare vorm door het dopen in de Heilige rivier de Jordaan. Jezus wordt zich bewust van de geestelijke stroom van levengevende energie op het moment dat hij zijn bekleding of masker aflegt en niet meer in stoffelijke zin met zijn volgelingen kan communiceren.

Nu nog wordt het zgn. Doopwater gemaakt door zout aan water toe te voegen als symbool van de Heilige rivier. We spreken wel over 'het zout der aarde' als we deze mineralen bedoelen.

In het begin hebben wij gesteld dat het idee in het hoofd of in de geestelijke wereld ontstaat om zijn vorm te krijgen in het lichaam of de materiële wereld.

Weer menselijk gezien kunnen wij deze weg ervaren wanneer een gerecht in het hoofd wordt bedacht, in het lichaam wordt verteerd en als een gedachte van lekker zijn weer rijker teruggaat naar het hoofd. Waarna, met deze wijsheid, later een nieuw of beter gerecht kan ontstaan.

De ervaringen worden in de stoffelijke wereld opgedaan en weer opgeslagen in het hoofd en zijn een stimulans om weer terug te gaan naar het verterende instrument, het lichaam. Bij meer ervaringen zal de ziel, of de buis, ook evolueren en daardoor groter worden.

Op een gelijke wijze kunnen we ook naar de Hemelvaart van Jezus kijken als hij een Christus of een Gezalfde is geworden nadat hij zijn persoonlijkheid of kleding of lichaam heeft afgelegd. Hij gaat in een geestelijke vorm weer terug naar het initiërend principe van de schepping, hetgeen wij wel "Zijn Vader" noemen. Dit in tegenstelling tot Maria die wij de we-

reldmoeder noemen, zowel op aarde als in de hemel als het vormgevend principe. De principes van Jezus en Maria kunnen we ook in ons zelf ervaren.

Wie zijn de Hij en de Ik in de Bezinning op de Wijsheid

Hieronder kunnen wij verstaan de eerste voorwaarde die er moet zijn voordat er nog maar iets in de schepping manifest werd. Dat kunnen wij geestelijk zien, maar ook materieel, doordat alle energievormen hun geëigende vorm gegeven worden door de 'Ik'. De tweede voorwaarde is dat er een levendevend principe is. Deze kunnen we 'Hij' noemen. Deze twee voorwaarden worden genoemd de Moeder en de Vader, zowel in de geestelijke wereld, de Hemel, als op aarde.

Als deze twee krachten elkaar ontmoeten dan wordt het nieuwe Levenslicht geboren.

Deze weg van transformatie is ook te zien in de vergelijking hoofd, hals en lichaam. Om de schepping te laten ontstaan is het mijn inziens alleen mogelijk als er ten eerste een idee is en ten tweede een stoffelijke mogelijkheid om hiermede dat idee een eigen vorm te geven. Dit is te vergelijken met een geestelijk vormend principe (in de hemel) en een stoffelijk vormend principe (op aarde). De evolutie wordt bereikt doordat het geestelijke idee uit de aardse elementen de geëigende vorm krijgt, zoals het licht de levende vorm op aarde kan laten ontstaan, hetgeen wij slechts kunnen zien als het teruggekaatst wordt, dus als een grens bereikt wordt.

De Evolutie van Maria in de Hemelvaart

Een geheel ander onderwerp is de vraag of de ziel van Maria evolueert. Maria staat voor de groeikracht van de scheppingen in het hele universum, dus ook die in onze wereld. Door evolutie verandert de vorm door middel van transformatie. In het Christelijke verhaal wordt Maria gezien als degene die vorm kan geven aan het geestelijke Licht dat met de zonnwende in de winter weer terugkomt uit het zuiden of wel de geestelijke wereld. Ook dit begrip is niet alleen in het Christendom bekend maar ook in andere culturen. In Bijbelse vertalingen van oude levensverhalen werd het symbool 'Maria', de vorm van Zeeën, gezien in Mare, het woord voor Zee. Dit past goed bij andere scheppingsverhalen waar de wijsheid, om nieuw leven te vormen, uit de zee of oceaan komt. Bijvoorbeeld de Vis-sengod Oannes kwam in Mesopotamië ook uit de zee om de mensen te leren op welke wijze zij de aarde zouden moeten besturen. De Vis komt astrologisch weer voor als het tijdperk aanbreekt van wat wij de Christelijke jaartelling noemen.

Een spiraalgalaxy ("melkwegstelsel"). Opname door de Hubble telescoop van de nevel NGC 3982

Zo kan de Hemelvaart van Maria gezien worden als het moment waarop de wijsheid van de oceanen op aarde begrepen is. Deze wijsheid betreft de energie, waardoor alles op aarde kan groeien en leven, en later teruggebracht wordt naar de Moeder van de kosmos.

De Moeder van de kosmos, die we aanroepen bij de Bezinning van de Wijsheid als we zeggen dat Zij haar zeven Zuilen heeft opgericht, is de "Ik". Het zijn Zuilen van energie die reiken van de Hemel tot de aarde, maar niet stoffelijk aanwezig zijn. Het zijn Zuilen of vormen van energie die de totale levende vorm van manifestatie nl. de Schepping in de Kosmos, het melkwegstelsel, en ook in het zonnestelsel en de mens mogelijk maakt.

De Hemelvaart van Maria is op deze wijze te zien als de opgaande stroom van vormgevende energie van de aarde naar de Hemel om later als een neerdalende stroom terug te komen als de 'Ik' uit de Bezinning op de Wijsheid.

Priester Tom Fokker is sinds zijn jeugd werkzaam in de Vrij-Katholieke Kerk. Hij is geboren op 12 juni 1933 in Bandung en na een paar maanden gedoopt door Pr. Herre van der Veen. Zijn gehele leven was hij werkzaam als altaardienaar. Hij heeft op zondag 7 januari 1968 op Driekoningen van Mgr. Marijn Brandt de priesterwijding ontvangen in de tot tijdelijke kerk ingerichte "Hostel" op Sint Michaël te Naarden. Daarna was hij als priester verbonden aan verschillende kerken in Nederland (Amsterdam, Naarden, Rijssen, Hengelo, Amersfoort en weer in Naarden). Naast het streven om het ceremoniële werk goed uit te voeren, gaat zijn interesse uit naar wat de betekenis van de symboliek van de rituelen zou kunnen zijn. Verschillende onderwerpen heeft hij nader bestudeerd en in een aantal brochures uitgegeven bij de Uitgeverij Gabriël.

* * *
*

BOEKENINFO

Aat-Lambèrt de Kwant

Elaine Pagels:
Het vreemdste Bijbelboek - visioenen, voorspellingen en paniek in Openbaring, Ten Have 2012
Het laatste Bijbelboek, de Openbaring van Johannes, werd een kleine tweeduizend jaar geleden geschreven. Een Bijbelboek, vol met dromen en visioenen, draken, kosmische oorlogen en goddelijke overwinningen maken het tot een controversieel raadselachtig geschrift.

Elaine Pagels gaat op zoek naar de historische wortels van Openbaring en onderzoekt in welke historische en politieke context we dit boek het beste kunnen plaatsen.

De Openbaring van Johannes, is altijd controversieel geweest. Men heeft er zelfs over getwijfeld om het

in de Bijbel op te nemen. De auteur (professor in Princeton) laat in dit boek zien waarom, en wel door dit Bijbelboek in haar oorspronkelijke historische en politieke context terug te plaatsen. Het blijkt om verzetsliteratuur te gaan. De Joodse ziener Johannes schreef een vernietigende aanval op het Romeinse rijk, maar maskeerde wat hij eigenlijk bedoelde. Al spoedig na het ontstaan kreeg het boek een andere functie: het werd nu gebruikt om kettters mee te bestrijden.

Ook in de verdere geschiedenis heeft de Openbaring van Johannes een dubbele functie behouden: machthebbers gebruikten het om andersdenkenden te verguizen, maar onderdrukten diende het tot troost en hoop op een betere wereld.

Elaine Pagels ging voor haar boek uit van verschillende vragen, zoals wie nu eigenlijk de schrijver was van het meest gevreesde boek en vooral waarom hij het geschreven heeft. Toen zij zocht naar het antwoord op de vraag waarom Johannes zijn Openbaring heeft geschreven, werd zij op het spoor gezet door de andere openbaringsboeken, die gevonden waren in 1945 bij Nag Hammadi en die als apocrief beschouwd worden. Die boeken bleken veel directer te gaan over de tijd, waarin ze opgetekend zijn dan over het eind der tijden. Pagels ging de Openbaring van Johannes in een ander licht zien en de conclusie kon volgens haar bijna niet anders luiden dan dat ook Johannes heeft geschreven over gebeurtenissen in zijn tijd, zoals de overheersing van de Romeinen.

Pagels laat ook zien dat het vreemdste Bijbelboek in deze turbulente tijd toch troost en hoop kan bieden.

Rumi:
De schipper en de filosoof... en andere verhalen over het menselijk reilen en zeilen; Verzameld en naverteld door Wim van der Zwan; Altamira 2012

Een filosoof merkt in een storm op zee dat zijn kennis met hem verdrinkt, omdat hij niet kan zwemmen. Een schele bediende ziet twee flessen waar er maar een is. Een gemankeerde held wil een tatoeage van een leeuw laten zetten, maar schreeuwt het uit bij elke prik. Grieken en Chinezen houden een schilderwedstrijd zonder dat de Grieken verf gebruiken. ...

In De schipper en de filosoof zijn 23 verhalen van Rumi over het menselijk reilen en zeilen verzameld, naverteld en toegelicht door Rumi-kenner Wim van der Zwan.

Evenals in zijn vorige bundel met dierenverhalen, verzamelt en vertelt de auteur vijftig verhalen na uit de eerste twee delen van het zesdelige hoofdwerk de 'Masnavi' van de grote 13^e eeuwse Perzische soefidichter en mysticus Rumi. Het betreft, analoog aan de parabels van Jezus, stichtelijke verhalen met een duidelijk plot (zoals een man die een tatoeage van een machtige leeuw wil laten zetten, maar zelf leeuwenmoed blijkt te ontberen), die geschikt zijn voor een westers publiek dat niet is ingevoerd in de Perzisch-islamitische wereld van Rumi. Het navertellen in hedendaags Nederlands draagt samen met de uitgebreide inleiding bij tot een heel toegankelijk, heel fraai geïllustreerd en mooi vormgegeven boek. Een inspirerende aanrader met verhalen die je eigenlijk vlak voor het slapen gaan zou moeten lezen. Het beïnvloedt je dromen!

Maar ik ga toch leren zwemmen om te voorkomen dat mijn kennis gaat verdrinken. Terug naar de bron dus, de gnosis, mijn innerlijke kennis...

* * *

Voor meer boekbesprekingen, zie elders in dit blad

Ik heb mijn eigen ziel mogen aanschouwen

Miriam de Laak

Mijn huwelijk was na twaalf jaar op de klippen gelopen en sinds een half jaar woonde ik weer bij mijn moeder. Zij had een grote zolderkamer waar ik zolang kon wonen. Van daar uit kon ik de echtscheiding regelen en naar een nieuw onderkomen zoeken.

Op een gegeven moment werd ik opgenomen op de afdeling Spoed Eisende Hulp en kreeg morfine voor de pijn. Er werd mij, na rijp beraad, verteld dat ik een ontstoken blinde darm had en dat een operatie in mijn geval niet mogelijk was. Na alle onderzoeken werd ik op een eenpersoonskamer gelegd. Ik genoot van de rust, van het alleen zijn. Ik kreeg iedere dag zes aspirines tegen de pijn en lag aan een infuus om uitdroging te voorkomen. Iedere dag hielden ze mijn stoelgang in de gaten en werd er bloed geprikt. Elke avond kreeg ik een prik in mijn bovenbeen om te voorkomen dat ik trombose zou krijgen, omdat ik de hele dag in bed lag.

Op de tweede dag dat ik aan het infuus lag, kwam er een moment dat ik een schare engelen zag. Ze stonden twee aan twee in een rij die schuin omhoog liep zodat ik er als het ware tussen door kon lopen. De rij leek oneindig lang. Er kwam wel een eind aan die rij, maar wanneer precies was niet duidelijk. De stralende wezens van wit licht werden steeds waziger: de vormen gingen op in een groot licht. Ze hadden vleugels. Zo kende ik ze ook van het Kerstverhaal. Ook de onderkant van hun 'jurken' was niet begrensd. Maar hun bovenlichamen wel. Ik keek naar ze en was me er van bewust dat ik door mijn ogen zat te kijken, maar de rest van lichaam voelde ik niet meer. Dat leek als versmolten met het Licht.

Toen verscheen daar mijn vader. Hij was in 1990 overleden, maar nu gluurde hij met zijn hoofd een beetje schuin door 'mijn oogleden': even kijken hoe het met zijn dochter ging. Hij ging recht voor me staan en wees streng met zijn wijsvinger naar mij. Hij had de kleuren en het uiterlijk zoals ik dat van hem kende toen hij nog mijn levende vader was. Ik was me alleen bewust van zijn bovenlichaam. De rest van zijn lichaam was kennelijk niet belangrijk. En toch was ik me ervan bewust wat eraan ontbrak. Ik 'hoorde' dat ik moest rusten en slapen.

Toen verdween hij. Maar de engelen waren geen moment uit beeld geweest. Onbeweeglijk stonden ze daar Liefde uit te stralen. Zo verfijnd heb ik dat nog nooit ondervonden. Ik was me nog bewust van dat Licht toen ik wakker schrok, en ik besefte dat mijn tijd nog niet gekomen was. Ik had nog werk te doen. Ik besefte dat er andere mensen waren die óók van mij hielden en mij levend nodig hadden.

Na drie dagen infuus begon ik weer te eten en kwam het bed weer uit. Een rondje door de gang van vijf minuten lukte me weer. Langzaam begon ik te genezen. En na een half jaar ging ik verhuizen.

Nu, drie jaar later, gaat het vrij goed. Helemaal links onderin voel ik de littekens trekken als ik me teveel heb ingespannen. Een levende herinnering aan deze ervaring. Mijn oude leven kan ik niet meer leiden. De rust die ik in acht moet nemen gebruik ik nu om er te kunnen zijn voor een ander op een andere manier dan ik gewend was. Maar niet minder mooi. Integendeel... ik heb nieuwe vrienden en kennissen erbij gekregen. Sinds ik het Licht heb gezien voel ik een innerlijke rust, vrede en ben dienstbaarder naar anderen dan voor deze gebeurtenis. Mijn leven is veranderd, er mooier op geworden.

Ik moet eerlijk bekennen dat die artsen in witte jassen ook engelen zijn. Wat een geduld en mededogen! Altijd een helpende hand willen bieden. Ik ben trots op ze en doe mijn werk op het Laboratorium voor Medische Microbiologie en Infectieziekten met nog meer liefde en geduld dan daarvoor. En mijn moeder is mijn allergrootste voorbeeld. Dat is pure liefde, wat wij voor elkaar voelen. Wat een groot voorbeeld voor mij...! Zij zal voor altijd in mijn hart voortleven. Met dank aan de engelen die ik drie minuten lang heb mogen aanschouwen.

Met deze ervaring heb ik werkelijk de Liefde leren kennen. En dat werd het begin van een zoektocht naar wat ik had ervaren. Dankzij een lezing van pr. Johan Pameijer over zijn boek 'de Schatkamer van het Licht' ben ik in aanraking gekomen met de VKK kg. Raalte. Daar heb ik op veel vragen antwoord gekregen en ben ik tot de conclusie gekomen dat Ik niet alleen een lichaam ben, maar ook Ziel (Licht) en Schouwer (Bewustzijn). Want hoe kon ik anders Licht Zien, maar ook Zijn. En Zien dat Licht in mijn lichaam terugkeerde via Mijn hartchakra en Ik daarna weer wakker werd in mijn lichaam. In mijn lichaam was het Licht verdwenen en was ik weer aanwezig in de aardse werkelijkheid. Ik werd mij ervan bewust dat ik door de pijn uit mijn lichaam was geweest en bij terugkeer mijn lichaam als tweedehands aanvoelde, maar nog goed genoeg was voor de taak die ik nog had te volbrengen.

Ik had mijn eigen Ziel mogen aanschouwen. Ik ben Geest, Ziel en Lichaam: Licht en Liefde.

Ik vertrouw inmiddels heel erg op mijn intuïtie. Over mijn huwelijk had ik twijfels en ik wist niet waarom. Ik ben er toen toch ingestapt omdat ik wilde weten waarom ik twijfels had. Die vraag werd uiteindelijk beantwoord. Na twaalf jaar huwelijk kon ik het niet opbrengen om met mijn ex-man naar de boerderij van zijn ouders te verhuizen om daar een kampeerboerderij te beginnen. Tijdens mijn huwelijkse periode was ik

niet volledig mezelf, maar zat gevangen in een spanningsveld van verwachtingen, tradities en gewoontes van familie en vrienden. Ik heb mezelf goed leren kennen in die periode, ben volwassen geworden en ben nu meer vastberaden in het gaan van mijn eigen weg. De vragen die ik had over macht heb ik nu niet meer.

In de VKK kg. Raalte ontmoette ik een leuke man, we zijn na een half jaar in een leuk huis in Steenwijk samen gaan wonen. Daar voel ik me thuis en kan ik mezelf zijn. Nu twijfel ik niet meer over mijn relatie. Mijn vriend is net zo zorgzaam en lief als mijn moeder! Het was Liefde op het eerste gezicht. Er waren geen vragen meer in mij over macht en machthebbers.

Mijn eerste winter in Steenwijkerland. Het was tien jaar geleden dat er geschaatst kon worden op natuurijs. Maar ondanks die kou, was er leven onder een dikke laag ijs.

Noot van de redactie: De ervaring van Miriam werd eerder gepubliceerd in 'Terugkeer' (17e jaargang, zomer 2006, nr 2), met als titel 'De BDE-met-engelen ervaring van Miriam de Laak'. Zelf zegt Miriam hierover: "Gepubliceerd dankzij Lambert de Kwant, die met een deskundig oor naar mijn verhaal heeft geluisterd. Door hem heb ik het op papier kunnen zetten."

Miriam A.E. de Laak Ing. Geboren op 21 januari 1965 in Wijhe. In Raalte gewoond van 1966 tot 2007. In 1983 examen gedaan op het Florens Radewijns College, Atheneum B, Raalte. In 1987 afgestudeerd aan de Rijkshogeschool IJsselland, Hoger Laboratorium Onderwijs medisch microbiologisch, Deventer. Sinds 1 december 1987 werkzaam als medisch microbiologisch analiste op het Laboratorium voor Medische Microbiologie en Infectieziekten, Isala Klinieken te Zwolle. Sinds 2002 lid en webspin van de VKK kg. Raalte.

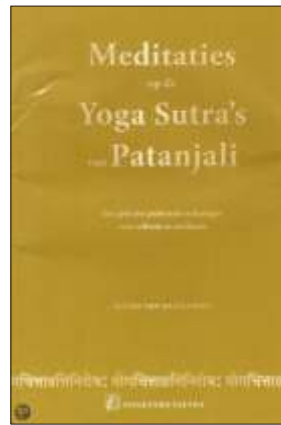
* * *

BOEKENINFO

Aat-Lambert de Kwant

Elleke van Kraalingen:
Meditaties op de Yoga Sutra's van Patanjali
Tattwa 2012

De Yoga Sutra's van Patanjali behoren tot de oudste boeken van wijsheid. Ze wijzen ons de weg naar onze bron, door middel van het ont-

wikkelen en beheersen van bewustzijn. Tegenwoordig zouden ze heten: 'Mind-Training'. Ze leren ons over de oorzaken van lijden en onze bevrijding hiervan. Ze leren ons over de essentie van het bestaan.

De kennis die in de Sutra's wordt overgedragen, is universeel en nog altijd actueel. Dit boek is helder en toegankelijk en maakt een vriendelijke vertaalslag naar de dagelijkse realiteit in onze maatschappij. Daarbij bestaat dit boek uit twee delen. Ten eerste, een vertaling van de Yoga Sutra's met commentaar, uitleg, reflecties en verwijzingen naar meditaties. Ten tweede, een compleet oefenprogramma voor meditaties dat de lijn volgt van de acht stappen in yoga, zoals door Patanjali beschreven.

De verschillende meditatie-programma's worden in een verantwoorde volgorde aangeboden. Bij elke meditatie is een verwijzing opgenomen naar bijpassende sutra's voor verdere studie. Uiteindelijk gaat het hier niet om feitelijke kennis uit een boek. Het is onze eigen innerlijke ervaring die telt!

Dit boek biedt een leidraad om je te trainen in ontspanning, het richten van de aandacht naar binnen, concentratie en meditatie. Ook weer zo'n boek met teksten die je in de late uurtjes moet gaan lezen om alle indrukken van de voorbije dag achter je te laten. Een juweeltje.

Neem bijvoorbeeld deze tekst: "Door het innerlijk licht te richten kan waarneming van het verafgelegen en het verborgene ontstaan." Dit innerlijk licht is volgens de toelichting van Elleke van Kraalingen het licht van het zielenbewustzijn, dat in samyana gericht kan worden op de subtiele waarneming. Dit kan zich voorbij ruimte en tijd uitstrekken en wordt doorgaans 'paranormaal, of 'bovennatuurlijk' genoemd. In yoga worden deze vormen van waarneming al millennia lang erkend en als 'normaal' en natuurlijk beschouwd. Ook in andere culturen en in sjamanistische tradities zijn deze vermogens bekend. Door deze toelichting en krijg je een aardig beeld van deze diepzinnige teksten.

Max Strom:

De adem van het leven
Handboek van een yogaleraar
Ankh-Hermes 2012

"Max' werk bestaat uit het openbreken van de muur die velen van ons (en ook onze cultuur als collectief) uit bescherming om ons hart hebben gebouwd," zegt Geertje Couwenbergh (cultureel antropologe met een specialisatie in religie en identiteitsvorming; praktiserend boeddhist en yogabeoefenaar; oprichter van Potential Buddha; deelnemer aan lifestyleforum Veggie in Pumps) in haar voorwoord in dit boek.

De adem van het leven bevat een filosofie voor het leven, zelfonderzoek, yoga, adem-oefeningen en meditatie. Door onze wonden te helen, onze zelfkritiek die ons remt aan te pakken kunnen we ons verlossen van de slachtofferrol die we onszelf vaak opleggen. De lessen komen oorspronkelijk voort uit yoga, soefisme en oosterse filosofie, maar dit is zeker niet het zoveelste boek over yoga en adem. Het is eerder een gids die je leert hoe je krachtig in het leven kunt staan.

"Zorg voor je lichaam," zeg Strom, "houdt het vitaal en voedt het totdat het zijn laatste adem uitblaast, maar vergeet nooit: het laatste wat ons lichaam zal zijn is mest. We zijn eerder vuurvliegjes dan vlees en botten. Wanneer iemand zijn laatste adem uitblaast, herinnert hij zich niet zozeer zijn handelingen als wel zijn gebrek daaraan - de gemiste kansen. Risico nemen bepaalt wie we zijn. Risico ademt leven in, louter zijn. Alle wijsheid bevindt zich in je, je hoeft alleen maar dieper te ademen en te luisteren."

"Max Stroms bijzondere handboek voor heling en transformatie bruist van heldere en hartverwarmende wijsheid," stelt Pir Zia Inayat-Khan, president van de Internationale Soefi Orde

* * *

Door de bliksem getroffen

Tienke Klein

Bij toeval kreeg ik het boek 'Gered door het Licht' van Dannion Brinkley en Paul Perry in handen en ik besloot na verder onderzoek een artikel over hem te schrijven.

Door de bliksem getroffen

Op 17 september 1975 zit de dan 25-jarige Dannion Brinkley op de rand van zijn bed met zijn vriend Tommy te bellen als de bliksem in de telefoonlijn slaat. Door de immense schok die dwars door Dannions hoofd en ruggengraat gaat, schiet hij omhoog en hangt tot verbijstering van Sandy, zijn partner, een moment aan het plafond. Dan smakt hij levenloos neer op zijn bed. Sandy begint direct met hartmassage, even geeft hij een teken van leven, maar zijn lichaam is te beschadigd. Verdere reanimatie door ambulancepersoneel mag niet baten. Hij is dood en in het ziekenhuis wordt hij apart gelegd voor het mortuarium. Intussen beleeft Dannion zijn zeer uitgebreide BDE.

Hij wordt een donkere tunnel ingezogen, daarna staat hij voor een Wezen van Licht dat hem liefdevol in zichzelf opneemt. Hij overziet zijn leven als onhandelbare vechtjas. Hij voelt de radeloosheid van zijn ouders. Als 'killing machine' in Vietnam krijgt hij extra liquidatie opdrachten. Na de oorlog gaat hij in de wapenhandel. Hij beleeft nu wat die wapens anderen hebben aangedaan en walgt van zichzelf, om vergeving durft hij niet te vragen. Maar het Wezen van Licht heeft geen oordeel en laat hem ervaren hoe kleine, liefdevolle handelingen

een heel andere wereld kunnen scheppen. Dannion wil anders leven, maar beseft dat hij dood is. Het Lichtwezen voert hem naar een lieflijk berglandschap en laat hem in een Kristallen stad achter in een Lichtkathedraal waar dertien Lichtwezens verschijnen op een podium. Twaalf van hen geven Dannion een doos ter grootte van een videoband. Ze bevatten twaalf visioenen met in totaal 117 voorspellingen. Het dertiende Wezen van Licht zegt hem dat al deze voorspellingen mogelijkheden zijn, maar dat het van de mensheid zelf afhangt of die mogelijkheden ook bewaarheid worden. Het is zijn levensopdracht mee te werken aan een verandering van levensklimaat in de wereld.

Voorspellingen

Vele visioenen betreffen de situatie op aarde in de komende decennia:

Een toekomstig gedemoraliseerd Amerika, belast met torenhoge financiële schulden door alle oorlogsvoeringen...

Kinderen van twaalf jaar die winkels plunderen en in brand steken, pubers om wie niemand geeft. ...

Dannion hoort het woord 'alsem' wanneer voorspeld wordt dat in 1986 een kernramp in Rusland plaats zal vinden (in 1986 blijkt Tsjernobyl het Russische woord voor 'alsem' te zijn).

Hij voorziet de olieboycot; het einde van het communistisch regime, de lange rijen uitgehongerde mensen voor de vrijwel lege winkels in Moskou, hijzelf staat daartussen met nog een Amerikaan. Hij voorziet de oorlogsoperatie Desert Storm; een toenemend aantal gesluierde vrouwen in zwarte gewaden in Europese steden. Grote angst zal leiden tot het nemen van vele veiligheidsmaatregelen die de vrijheid in gevaar brengen en aanleiding kunnen worden tot het uitbreken van de Derde Wereldoorlog. Van de 117 voorspellingen komen in de loop van de volgende decennia 95 uit.

Zelf zegt Dannion: "Een voorspelling die niet uitkomt is een goede voorspelling, want het is het signaal dat de mensheid zichzelf in dat opzicht heeft weten bij te sturen."

De levensopdrachten die Dannion ontvangt zijn zeer concreet en aan een tijdslimiet gebonden: 1992. Hij moet centra's voor stressreductie oprichten zodat mensen in diepe ontspanning beter leren beseffen wie ze zijn: krachtige, scheppende, speelse Spirituele Wezens. Hij moet elektronische apparaten uitvinden en ondernemingen oprichten die het milieu ten goede komen.

Terug op aarde

Daarom moet hij terug naar de aarde.

Dan zweeft hij boven de brancard waarop hij als dode ligt, zijn vriend Tommy staat ernaast. Plotseling is hij terug in zijn lichaam. De pijn is ondragelijk. Hij kan niets bewegen, niet praten, hoe kan hij duidelijk maken dat hij nog leeft? De broeders van het mortuarium zijn inmiddels gearriveerd. Het enige wat hij kan doen is zijn adem uitblazen tegen het laken. Tommy ziet het en schreeuwt: "Hij leeft!"

Ja, hij leeft, hij is 28 minuten dood geweest. Maar wat is het voor leven? Hij is volledig verlamd, inwendig verbrand als in accuzuur, kan nauwelijks zien, vrijwel niet spreken, en is totaal gedesorïenteerd, herkent de mensen die op bezoek ko-

men niet. Overdag is iedereen ervan overtuigd dat hij alsnog zal sterven omdat zijn hart teveel schade heeft opgelopen, maar 's nachts krijgt Dannion in de Kristallen Stad gedurende nog 21 dagen stelselmatig onderricht hoe hij een vruchtbaar leven kan leiden. Dan wordt hij uit het ziekenhuis ontslagen om thuis te sterven.

Sandy moet aan het werk en Dannion is alleen thuis. Hij kan niet lopen, zelf eten, of naar de WC gaan, hij draagt een lasbril omdat hij geen licht kan verdragen. Regelmatig raakt hij weg omdat de pompfunctie van zijn hart is beschadigd. De mensen denken dat hij gek geworden is omdat hij toch met zijn gestoorde spraak maar blijft 'raaskallen' over de Kristallen Stad en de centra die hij op moet richten. Hij voelt zich wanhopig. Maar hij start zijn eigen revalidatie door met hulp van een anatomieboek spiertje voor spiertje tot leven te wekken door geconcentreerd aan een specifieke beweging te denken.

Raymond Moody

In november 1975 ontmoet Dannion Raymond Moody, het begin van een buitengewoon vruchtbare vriendschap. Moody interviewt Dannion en stelt hem gerust dat hij niet gek is, dat veel mensen dit hebben meegemaakt, al is Dannions BDE wel de meest uitgebreide die Moody in zijn onderzoek is tegengekomen. Als Dannion echter over de voorspellingen begint, noot Moody die wel allemaal, maar ziet ze als hallucinaties. Dannion voelt zijn ongeloof en beseft dat Moody de man is met wie hij samen in Moskou zal staan te kijken naar de rijen van uitgehongerde mensen. Moody gelooft hem niet. Zeventien jaar later komt de voorspelling uit als Boris Jeltsin Moody en Dannion in Moskou uitnodigt om voor radio en TV te spreken over het verschijnsel BDE.

In december 1975 komt Moody's boek *'Life after Life'* uit. Dannion handelt de talloze verzoeken om interviews af en zet voor Moody lezingenroosters op. Ze ontmoeten elkaar vrijwel dagelijks, het is een hechte band met ook veel humor.

De relatie met Sandy is echter niet bestand tegen de grote veranderingen die in zijn leven zijn gekomen.

Na zijn BDE blijkt Dannion de gedachten van mensen te kunnen lezen, ook kan hij in een flits hun leven kan overzien, een hem vreemde taal verstaan, etc. Hij moet leren op een goede manier met deze krachtige paranormale gaven om te gaan.

Maatschappelijke activiteiten door de BDE

Na twee jaar zet Dannion een aantal elektronicabedrijven op. Alles wat hij nodig heeft voor zijn werk heeft hij geleerd van de Lichtwezens. Tijdens de (door hem voorspelde) oliecrisis verdient hij goed met zijn uitvinding scheepslichamen vrij te houden van zeepokken door een elektrisch impuls door de scheepsromp te laten gaan. Nu hoeft men niet langer de veel te giftige anti-bevuiligingsverf (op oliebasis) te gebruiken.

De Lichtwezens tonen hem dat hij als vrijwilliger in hospices en verpleeghuizen moet gaan werken. Hij spreekt met talloze mensen, jong en oud, voor hun overgang. Stelt hen gerust als hij over zijn eigen ervaringen met de Wezens van Licht vertelt.

Eind 1989 heeft hij tijdens een acute en riskante openhartoperatie een tweede BDE. In de terugblik op zijn leven ervaart hij hoe cruciaal de gesprekken met de mensen in hospices waren voor hun doorgang naar het Licht.

Dannion Brinkley

Beroemd

In 1994 komt Dannions eerste boek uit: *'Saved by the light'*. Het staat bijna een half jaar als nummer één op de bestsellerslijst van New York. Fox Company maakt er een TV film van die internationaal miljoenen kijkers trekt. Ook zijn tweede boek *'At peace in the Light'*, weer samen met Paul Perry geschreven, wordt een bestseller.

In 1997 richt hij de *'Twilight Brigade'* op. Een vrijwilligersorganisatie die stervensbegeleiding geeft aan veteranen en aidspatiënten. De organisatie is actief in 10 staten van de VS, en telt binnen tien jaar meer dan 5000 vrijwilligers. Dannion ontvangt een onderscheiding voor 'outstanding service'.

Een derde BDE

In 1997 krijgt Dannion tijdens een hersenoperatie zijn derde BDE. Hij komt in een blauwgrijs tussengebied waar miljoenen mensen vastzitten. Hij ziet bijvoorbeeld een soldaat die zich in zee aan een stuk wrakhout blijft vastklemmen in de hoop dat hij gered wordt. Dannion moet het bestaan van dit gebied onder ogen zien als deel van zijn missie, maar na twee positieve BDE's weet hij zich geen raad met de negatieve. De zeer waardevolle boodschap ervan dringt pas langzaam tot hem door. Hij beseft dat elk vasthouden aan een negatieve emotie een keuze is die je zelf maakt. Niemand houdt de mensen in het tussengebied vast, zij doen het zelf. Lieten ze hun negatieve emoties los dan konden ze door naar het Licht.

Zelf moet hij ook nog negatieve emoties over zijn eerste BDE los laten: hij was niet meer die hij was en had er niet om gevraagd. Door de paranormale gaven was de grens tussen hem en anderen teveel verloren gegaan. Het succes van zijn boeken had hem teveel tot een halve heilige gemaakt. Hij laat zijn wrok gaan en besluit als een kind vanuit zijn hart te leven.

Samen met zijn tweede vrouw Kathryn Peters-Brinkley schrijft hij zijn derde boek: *'Secrets of the Light - Spiritual strategies to empower your life, here and in the hereafter'*.

Enkele citaten uit een internet interview (*'The changing phase of time'* (2010)):

"Ik geef er geen flikker om of je wel of niet in een leven na de dood gelooft. De ene dag ontkende ik alles, de volgende dag was ik dood, en de derde dag was ik alles wat ik nooit geloofd heb... Voor mij is het niet de vraag of er leven na de dood is, maar hoe het werkt en wat voor doel het heeft."

"God geeft er niet om of je in hem gelooft of niet. Het is je vermogen om lief te hebben dat bepaalt waar je in het hierna maals zult zijn."

Epiloog

Wat me raakt in de boeken van Dannion is zijn enorme strijdbaarheid, nu in positieve zin aangewend, om met zo'n ernstig beschadigd lichaam zijn levensopdrachten uit te voeren, waarbij zijn creatieve geest hem steeds weer de weg naar herstel wijst.

Zelf heb ik enkele jaren na mijn tweede BDE meer afstand genomen van mijn paranormale gaven om een duidelijker grens te kunnen ervaren tussen mijzelf en anderen. Die gaven zijn er nog terdege, maar worden selectiever toegepast.

Zo mocht ik op een gegeven moment mijn vader helpen die 35 jaar na zijn overlijden nog in het tussengebied vast zat door zijn onverwerkte oorlogstraumata.

Over de voorspellingen zegt Dannion: "Onze toekomst is niet gebeiteld in steen." Wij zijn het zelf die de wereld om ons heen scheppen, hier en in het hiernamaals.

Ook ik ervaar keer op keer de liefdevolle, zeer adequate hulp van Lichtwezens om onze taak, ontvangen tijdens de BDE, op aarde gestalte te geven.

Noot van de redactie – Rond Dannion Brinkley bestaat enige controverse, m.n. qua details van het verloop van de gebeurtenissen na de bliksemingslag en voor wat betreft de berichtgeving door Brinkley over zijn tijd als militair in het Amerikaanse leger. Veel mensen die Brinkley zelf ontmoet hebben zijn daarentegen, door de uitstraling en zeggingskracht van Brinkley, diep geraakt door de kwaliteit van zijn boodschap(pen). De lezer vorme zelf het eigen oordeel ...

Tienke Klein bracht haar kleuterjaren door in een Jappenkamp in Indonesië. Zwaar ziek door cholera ervoer zij zelf een eerste BDE (op haar 54ste een tweede). Terugkijkend ziet zij haar oorlogservaring als een vergrootglas dat zichtbaar maakt wat verborgen is. Ternauwernood ontsnapt aan de woede van de Indonesiërs, keerden veel geïnterneerden terug naar een Nederland dat geen raad wist met die vergeten bevolkingsgroep. Tienke Klein tekende haar verhaal op in 'De Kiem' (Uitg. Petiet, 2006). Haar verhaal is meer dan een van die verzwegen verledens van een bepaalde groep landgenoten, het is een universele vertelling over de levenskracht van de kiem die in ons allemaal schuilt, en tot wasdom wil komen.

* * *

BOEKENINFO

Aat-Lambert de Kwant

Sally Kempton
Liefde voor meditatie
Ankh-Hermes 2012

Een inspirerend geschreven boek over meditatie met een voorwoord door Elizabeth Gilbert, auteur van 'Eten, bidden en beminnen'. Kempton, zelf al veertig jaren met meditatie bezig, volgde een traditionele opleiding in de yogafilosofie. Ze stelt dat het vooral belangrijk is om van meditatie te genieten. Door het 'Zelf' binnen te gaan, de ruimte van zuiver bewustzijn en licht, krijgen begraven gevoelens, belemmerende ideeën en pijnlijke emoties de kans om naar het oppervlak van het bewustzijn te drijven, waar

ze herkend en verwijderd kunnen worden. Het boek biedt veel informatie over de Indische wijsheidstraditie, ook begrippen als koendalini en shakti komen vaak terug.

Sally Kempton staat bekend om haar vermogen mensen in een diepe staat van meditatie te brengen en ook om haar gave de yogawijsheid in het dagelijks leven te integreren. Ze heeft leren mediteren van een Indiase goeroe, een meester die de werkelijkheid vereerde als een goddelijke energie, of shakti.

In elk van de dertien hoofdstukken staan oefeningen in een apart kader. Verder wordt een en ander versterkt door citaten aan de zijkant van de pagina's. Aan het eind van het boek zegt ze: "Wanneer je oprecht mediteert, zal dit altijd veranderingen in je leven veroorzaken. Uiteindelijk zul je er altijd door getransformeerd worden."

Marian van den Beuken/ Monique Timmers: Meer zijn dan je brein – Het nieuwe bewustzijn van sensitieve pioniers
Ankh-Hermes 2012

Een aardige tegenhanger voor de opvattingen à la Swaab, als zouden we niet ons brein zijn. "We zijn geen human doings, maar human beings." Met deze ene treffende zin verwoorden auteurs Marian van den Beuken en Monique Timmers het hart van hun inspirerende boek. In het Zijn – zonder oordeel en volledig vanuit de ziel – vinden we de vrede, het vertrouwen en de rust die we zoeken. In dit boek benadrukken zij dat we

daarvoor niet hoeven te veranderen. We zijn immers al oké. Het enige wat zij doen is ons de weg wijzen naar de plek waar alles goed is. Invoegeen kan meteen, ongeacht het punt op de route waar we ons be-

vinden. We kunnen uitstijgen boven de dualiteit van onze twee hersenhelften en kunnen we ze op een vruchtbare manier laten samenwerken, zodat we méér worden dan ons brein.

In bijvoorbeeld deze Reflectie schreef ik al dat 2012 niet zozeer het einde van de wereld inluidt, maar meer een verandering in bewustzijn. Ik word in deze mening gesterkt als Marian van den Beuken en Monique Timmers erop wijzen dat 2012 weleens een jaar van een collectieve omslag zou kunnen zijn. "Het jaar waarin een kritische massa bereikt wordt van mensen die leven vanuit het zijn, waardoor de overgang naar een nieuw tijdperk kan plaatsvinden."

Renske Wind
Inzicht
Boekscout

Het boekje verscheen al vorig jaar, maar ik wil er graag nog eens de aandacht op vestigen omdat de bespreking ervan niet in deze rubriek terecht is gekomen, zo blijkt nu. Dit is mij eerder ontgaan en daarom nu dan de recensie. Renske Wind bezocht met haar man meerdere malen de kerkgemeente Raalte en toen ik nog in Olst woonachtig was, woonde ik ook de meditatieve avonden bij haar thuis bij. Mooie avonden!

Op de achterflap schrijft Renske Wind: "We leven in een tijd van snelle veranderingen. Dat zien we op het terrein van de wetenschap, op het gebied van de techniek, maar ook onze godsdienstige meningen of overtuigingen zijn aan verandering onderhevig. Het kan ons in verwarring brengen. Hebben we de durf om het oude los te laten en ons open te stellen voor het nieuwe? Is er slechts één weg die naar het leven leidt of zijn er meer wegen? Zijn wij goddelijk of is een dergelijke gedachte te eigengereid? 'Het ontdekken van je hart is de grootste initiatie,' zei Hazrat Inayat Khan."

Het Soefisme is voor Renske al haar leven lang dé inspiratiebron, zoals uit haar boek ook duidelijk wordt. Rode draad zijn ook haar doorgevingen. Het schrijven van dit boekje was dan ook het gevolg van een innerlijke stem die zei dat zij dit boek moest schrijven. Ook haar mediums lieten haar weten dat dit haar plicht was.

Het is ook een heel persoonlijk boek geworden dat het beeld schept van een gedreven maar ook bewogen vrouw. Dat blijkt bijvoorbeeld ook uit haar werk voor haar Sri Lanka, waar zij met haar man meerdere malen verbleef en wat heeft geleid tot de oprichting van de stichting "Regio Almelo – Sri Lanka" (R.A.S.). Uit dit mooie boekje blijkt duidelijk dat spiritualiteit voor Renske Windt ook te maken heeft met een open oog voor wat er in de wereld gebeurt en hoe we het leed kunnen verzachten.

* * *

Zie elders in dit blad meer boekeninfo

“U en ik zijn vlinders die de wereld kunnen veranderen.”

Aat-Lambèrt de Kwant

*“Als het millennium begint dat na dit millenium komt
zullen op alle plekken ter aarde Babylonische torens verrijzen.
Het zal als Rome en Byzantium zijn.
De velden zullen leegstaan.
Er zal geen wet zijn, behalve die van zichzelf
en van de eigen groep.
De barbaren zullen in de stad zijn.
Er zal niet meer genoeg brood voor iedereen zijn
en de spelen zullen de mens niet meer tevredenstellen.
En dan zullen de mensen zonder uitzicht
op morgen overal brandstichten.”
Johannes van Jerusalem (1042-1119)*

Gaat het u ook zo duizelen bij het bombardement aan informatie over 2012? Zelf zit ik vaak met kromme tenen te luisteren naar die tv-presentatoren die doodleuk beweren dat op 21 december de wereld zal vergaan. Dat hebben de Maya's gezegd, zeggen ze waarbij ze baarlijke nonsens napapagaaien (het zijn vaak ook net papegaaien!) van doempredikers uit de New Age scene. Ik denk dat het goed is dat we ons goed bewust gaan worden van wat er op dit moment op deze planeet speelt, maar we moeten ons niet laten meeslepen door al die onzinverhalen en doemscenario's.

Visionair

Het visionaire citaat van Johannes van Jerusalem is inderdaad verontrustend. Wie de *Visnu Purâna* leest, onderdeel van de Hindoeïstische heilige geschriften, komt een beschrijving tegen van de *Kali Yuga*. Mensen zullen meer en meer verlangen naar materiële weelde, ongerechtigheid viert hoogtij en er is geen plaats meer voor orde en structuur. Broeders en zusters keren zich tegen elkaar en zijn respectloos; zij zullen trouwloos zijn en onbeschaamd diefstal plegen en moorden.

Maar nergens wordt letterlijk beweerd dat op 21 december de wereld zal vergaan. Ook de Maya's hebben dat niet gezegd. Zo wordt Jose Huchim – een Mexicaanse archeoloog en Maya! – bepaald niet vrolijk over de manier waarop de westerse wereld de voorspellingen van de Maya's de wereld in hebben geholpen. De kalender stopt op 21 december 2012 en dat zou niet voor niets zijn. Volgens de westerse interpretaties (en dat zijn het!) zou dan namelijk de wereld vergaan. Huchim kan er niet om lachen. “In de gedachten van de Maya's is het slechts een cyclische periode die tot een einde komt. De Maya's zagen het nooit als een catastrofale datum. Het is zorgwekkend dat de westerlingen een andere betekenis aan de visie van ons Maya's geven.”

2012 ontmythologiseren

In Mexico wonen nog zo'n anderhalf miljoen Maya's. In Guatemala vormen afstammelingen van de Maya's zo'n veertig procent van de bevolking. Geen enkele westerse interpretatie doet recht aan wat hun voorouders ooit bedoelden. De Maya's creëerden de kalender om belangrijke gebeurtenissen en data in hun verleden en toekomst te kunnen markeren. De kalender bestaat uit dertien cycli van 144.000 dagen. De laatste dag is 21 december 2012. Wat de Maya's voor die datum echt voor-

spelden, was dat er een god op aarde zou komen, maar ze vermeldden niet dat de aarde zou vergaan.

Nu, in het jaar 2012 is het goed dit jaartal en de Maya-hype (want dat is het!) wat te ontmythologiseren en te ontdoen van haar o zo magische mythe. Zeker, er vallen dingen samen maar het heeft geen zin om ons alleen daarop te focussen. Sommigen lijken dat wel te doen maar vergeten intussen wel in het hier en nu te leven. Zo ken ik mensen die zich niet meer druk maken om het hiernumaals en hun dagelijkse leven, omdat ze geloven dat ze binnenkort toch naar een andere dimensie of planeet gaan. Die planeet schijnt er al te zijn en je zou nu al je huis daar kunnen visualiseren.

Tja, die dimensies. Daarover wordt in New Age kringen vaak geschreven maar het is helaas vaak nogal speculatief. De Maya-kalender spreekt van 21 december 2012 in die zin dat de mensheid dan zou overgaan naar een nieuw bewustzijn en hopelijk naar een nieuwe manier van omgaan met elkaar en een nieuwe manier van samenleven. Maar zolang deze wereld zal bestaan zal er donker en licht zijn en zal de mensheid in die duale wereld haar lessen moeten leren. Een volmaakte samenleving is statisch; er verandert niets, maar de aarde, de kosmos, het universum is voortdurend in beweging.

Ervin Laszlo zegt terecht: “Niets verdwijnt helemaal. Er is niets in het universum dat maar één keer gebeurt en dan spoorloos is verdwenen. Alles wat gebeurt, schept informatie. En alle gecreëerde informatie beïnvloedt alles wat er daarna gebeurt. Zo bouwt het heelal op zichzelf voort. We weten dat dat in ons lichaam gebeurt, dat het in de maatschappij gebeurt, en het heeft ook plaats in de natuur. Ik geloof dat dit een fundamenteel nieuwe manier is om het universum te beschouwen, als een zichzelf onderhoudend, zelfevoluerend, zelfinformeerd systeem.”

En verder zegt hij: “Als je als optimist gelooft dat dit een goede wereld is, dan is de pessimist bang dat de optimist gelijk heeft. Je moet een ‘possibilist’ en een activist zijn, want die zegt: ‘We hebben een kans en het ergste wat je kunt doen is niets.’”

Waarom is juist deze tijd een uitgelezen kans voor verandering? “Wanneer je een stabiel systeem hebt, verandert er niks. Als je wilt vernieuwen in een stabiel systeem, beland je in de gevangenis, je wordt buitengesloten of onderdrukt. Wereldwijd hebben we een punt van instabiliteit bereikt en dus de mogelijkheid iets nieuws te creëren.”

Beter kan ik het niet verwoorden dan deze visionaire man.

Instabiliteit en transformatie

Politiek, economisch, sociaal is de hele situatie momenteel inderdaad heel onstabiel, maar Laszlo heeft gelijk als hij zegt dat onder deze omstandigheden een kleine groep veel invloed kan hebben. “U en ik zijn vlinders die de wereld kunnen veranderen.”

Hoewel veranderingen die zich thans op aarde manifesteren ingrijpende gevolgen zullen hebben, wordt het steeds duidelijker dat die zich alleen niet beperken tot onze planeet. Het lijkt wel of de hele kosmos in beweging is, maar is dat is eigenlijk niet altijd zo geweest? In oude mythes vinden we sporen terug van wat hiervan op aarde merkbaar was. Met 6,5 miljard mensen en grote afhankelijkheid van geavanceerde technologie heeft het in onze tijd veel meer impact. Tussen de regels van de 'mainstream'-informatie door, beginnen steeds meer mensen zich te realiseren dat er meer speelt dan wat de media dagelijks berichten.

Opvallend in deze tijd is ook dat alles lijkt te kantelen en alles aan het licht komt en onthuld wordt. Regimes vallen om en ook de *'Holding Vaticano'* is steeds meer in opspraak.

Een eeuw van grote veranderingen, maar ook van transformatie. In deze tijd van onthullingen van kindermisbruik binnen de Rooms-katholieke kerk, het hemelgerende misbruik van kinderen door die Engelse creep en griezels Jimmy Savile die zich zelf aan lijken in ziekenhuizen vergreep, het Grote Graaien, de onthullingen over corruptie door politici, zouden wel eens kunnen bijdragen tot een bewustzijnsverandering. Mensen zullen het gewoon niet meer pikken dat misbruikers ongestraft hun gang kunnen gaan en zouden wel eens massaal in opstand kunnen komen. "In zo'n verziekte samenleving wil ik mijn kinderen niet opvoeden," en hij vertolkt de mening van velen.

Iedere 13.000 jaar vindt er op aarde een ingrijpende gebeurtenis plaats die alles verandert en de loop van de geschiedenis verandert. En ook in onze tijd vindt er een dergelijke gebeurtenis plaats en steeds meer mensen worden zich daar bewust van. Drunvalo Melchizedek wijst in dit verband op de kundalini van de aarde. In zijn recente boek *'De Kundalini van de Aarde na 2012'* spreekt hij van een energie die lijkt op een slang en zich ook zo gedraagt, net als de manier waarop de kundalini-energie zich in het menselijk lichaam gedraagt. Deze energie is echter verbonden met het centrum van de aarde. Het is een energie die mensen, die overal ter wereld op zoek zijn naar antwoorden op spiritueel gebied, inspireert, in beweging brengt. Niet alleen dus in onder andere de ashrams, en de kloosters van de wereld, maar ook de mensen als u en ik die op zoek zijn naar antwoorden op oude (zingevings)vragen, op zoek naar God. Volgens Drunvalo is de kundalini van de aarde verbonden met het hart van de hele mensheid. In zijn boek gaat hij in op de kosmische kennis van wat er werkelijk in de natuur en op de planeten gebeurt en hoe dat in relatie staat met de nieuwe lichtcyclus. Hoe dan ook, in ons zonnestelsel zijn ingrijpende veranderingen gaande die meer dan ooit het leven op deze aarde dramatisch zal beïnvloeden.

Het grote sterven in de steden

Volgens NASA, kunnen we dit en volgend jaar rekenen op machtige zonne-erupties, die wel eens dwars door het magnetisch veld van de aarde zouden kunnen gaan.

Een Bengaals vuurwerk op wereldschaal. Hoewel zonne-erupties en magnetische omkeringen in ons verleden reëel waren en onze voorouders ze al eerder hebben overleefd, vonden dergelijke veranderingen nog nooit plaats met 6,5 miljard mensen op de wereld, in een wereld die volledig afhankelijk is van technologie en van energienetwerken, pc's en global-position-satellieten. De geoloog en computersysteem ontwerper Gregg Braden heeft er al op gewezen dat niemand vooralsnog echt de volle omvang kent van de consequenties of wat zo'n monumentale ervaring precies zou kunnen betekenen voor ons

leven, onze emoties en ons lichamelijk welzijn. Wat er bovendien op dit moment kosmisch gaande is, heeft ook invloed op mensen en leidt tot gedragsveranderingen, zowel in negatieve als positieve zin.

Ook Govert Schilling, wetenschapsjournalist, toont zich bezorgd over wat zich nu op de zon afspeelt en dat de komende maanden de zonnevlammen mogelijk door het magnetisch veld van de aarde zullen gaan. Hij zegt dat dit – indien zich dat voordoet – tot een mega-catastrofe kan leiden. Ook minister Opstelten is op de hoogte van deze mogelijke funeste ontwikkelingen en laat zich uitvoerig informeren.

Een zonnestorm kan zorgen voor uitval van belangrijke communicatiesystemen doordat satellieten niet meer kunnen functioneren. Daarmee komt de nationale veiligheid in gevaar. Het kabinet zint op actie. Het is voor het eerst dat de gevolgen van een zonnestorm door de Nederlandse Rijksoverheid als gevaar voor de nationale veiligheid worden gezien. Eerder zag de Britse overheid dat al als een bedreiging en trof daartegen maatregelen. In eerste instantie zag de Nederlandse overheid dat gevaar niet zo concreet, maar een nadere analyse heeft de meningen in Den Haag kennelijk doen veranderen.

Wordt Den Haag dan toch wakker?

In zijn boek *'Kosmische visie'* wijst Ervin Laszlo erop dat de prognose voor het zonnemaximum voor 2012 op grote schade wijst. Meer dan ooit tevoren, omdat het menselijk leven steeds afhankelijker is geworden van internationale elektriciteitsnetten. Volgens een rapport van de *National Research Council*, door de Amerikaanse *National Academy of Sciences* gepubliceerd in 2009 onder de titel *Severe Space Weather Events: Understanding Economic and Social Impacts* (Hevige ruimteweersverschijnselen: de economische en sociale consequenties belicht), zal een nieuw *'Carington Event'* zulke krachtige energiestromingen in de aardkorst veroorzaken, dat 300 belangrijke transformatiestations in nog geen anderhalve minuut kunnen uitvallen. Hierdoor komen alleen al in de Verenigde Staten 130 miljoen mensen zonder stroom te zitten.

Ervin László wees er ook al op dat een krachtige zonnestorm in de meeste delen van de wereld stroomuitval kan veroorzaken. Zo zal de drinkwatertoevoer in hoge torenflats, waar het water omhoog moet worden gepompt, dadelijk stilvallen. "Alle vervoerssystemen die rechtstreeks of indirect afhankelijk zijn (dus nagenoeg alle systemen) komen tot stilstand. Noodaggregaten zullen op sommige plaatsen opereren totdat hun brandstof op is. Voor ziekenhuizen betekent dit dat zij gedurende drie etmalen alleen essentiële hulp kunnen verlenen. Zonder stroom voor verwarmings-, koel- en vriesinstallaties, in combinatie met een uitval in de bezorging van medicijnen en farmaceutische artikelen, zal in grote steden binnen enkele dagen het grote sterven beginnen."

Marcel Messing

Terwijl het grote sterven der vormen begonnen is, spreekt Marcel Messing evenals Drunvalo Melchizedek ook van de wedergeboorte van de aarde en van ons hele zonnestelsel die al is ingezet. Een wedergeboorte die in de oude taal werd aangekondigd als de herschepping van 'hemel en aarde'. "Zoals continentale lagen verschuiven, zo verschuiven in ons innerlijk lagen van bewustzijn. Wij worden net zozeer door elkaar geschud als de aarde, en de zee van ons onbewuste beeft net zozeer als de zeeën buiten ons."

Vibratie van de magnetisch velden verandert ingrijpend

Hij wijst ook op de grote kosmische veranderingen die gaande zijn. In ons hele zonnestelsel zien we dat Mars, Jupiter, Venus, Pluto en Neptunus, aan grote veranderingen onderhevig zijn. “Niet enkel de aarde, maar al deze planeten zijn in een enorm tempo aan het veranderen, ja, het hele zonnestelsel. Naar onze aarde toe kun je zeggen dat de vibratie van de magnetisch velden ingrijpend aan het veranderen is, maar denk ook aan de zon. Nu is het hele universum en de kosmos constant aan veranderen, maar in de boeken der ouden, onder andere in de Bhagavad Gita, en de Mahâbhârata, waarvan de Gita een onderdeel vormt, worden ook cycli beschreven.”⁽¹⁾

“Eigenlijk kun je niet spreken van een universum maar een multiversum, zoals dat duidelijk tot uiting komt in de oude Indiase wijsheid waarin gesproken wordt van de grote ademhaling van Prana, de scheppende energie, die terugkeert naar Brahma, de oerenergie, bewustzijn (en bewustzijn, dat zijn wij). Je ziet dan dat iedere grote ademhaling een universum baart en iedere terugname, de inademing, een universum onzichtbaar maakt. De grote ademhaling van Brahma correspondeert met de kleine ademhaling van de mens, die weer correspondeert met de tocht van het zonnestelsel door twaalf dierenriemstelsels. Zo boven, zo beneden. De realiteit lijkt erop te duiden dat de wereld in een heel grote crisis verkeert. De mensheid en alle levende wezens, balanceren op de rand van catastrofale gebeurtenissen, ook al kan niemand duiden wanneer en waar die plaatsvinden, al wordt 2012 in dit verband wel vaak genoemd.”

Vleugels van licht uitslaan

Messing is mede bekend door zijn boek *‘Worden wij wakker, over de verborgen krachten achter het wereldtoneel’*. Hij beschrijft daarin hoe bepaalde krachten via de afleidingsmanoeuvre de mens van een sprong naar een nieuwe dimensie van bewustzijn trachten af te houden. Maar velen zijn volgens hem wakker of worden nu wakker. “Het is de vraag wat we ermee gaan doen. Hoe gaan we hierop reageren? Gaan we ten onder in deze golven van verandering of laten we ons erdoor overspoelen? Of kunnen we toeschouwer zijn van wat er rondom ons en in onszelf gebeurt en daardoor helder waarnemen dat slechts door onze onwetendheid de van buitenaf gemanipuleerde matrix in stand kan worden gehouden? Door ons niet meer primair te richten op de veranderingen, maar op het onveranderlijke, op dat wat werkelijk is, kunnen we opnieuw geboren worden en vleugels van licht uitslaan, tot het oneindige.”

“*Panta rhei, alles stroomt, niets is blijvend*”, zei de Griekse filosoof Herakleitos al in de vijfde eeuw voor Christus. En meer dan 2600 jaar geleden leerde de Boeddha om in de wereld der veranderingen het ‘dodeloze’ te zoeken, dat gerealiseerd wordt door nirvana, dat ‘uitwaaien’ betekent aan alles wat we niet zijn. Alleen zo kunnen innerlijke vrede en tijdloos geluk gerealiseerd worden. In de Wijsheid van Jezus Christus (Nag-Hammadigeschriften) staat: *‘Alles wat van het vergankelijke komt zal vergaan, omdat het van het vergankelijke stamt. En al wat uit onvergankelijkheid komt vergaat niet, maar is onvergankelijk. Zodoende zijn vele mensen verdwaald, omdat zij dit verschil niet kenden.’* Messing: “Onze zoektocht gaat niet langer meer uit naar de wereld der veranderingen, maar naar het tijdloze, het onsterfelijke. Na een lange periode van afgescheidenheid kunnen we volledig van

koers veranderen en keren de kansen. Dan kan het vuur van inzicht en liefde ontstoken worden en de eenheid van alles wat is in onze geest verankerd en gerealiseerd worden.”

Het gaat er om, zo vervolgt hij, “dat we ons potentieel van licht, liefde, geweldloosheid, vredelievendheid, saamhorigheid, solidariteit, vertrouwen, maar vooral ook kracht gaan inzetten. En geweldloosheid heeft niets te maken met zwakte. Het waren de Boeddha, Gandhi en vele andere grote leraren die mij hebben geïnspireerd. De strijd van de duistere krachten tegen het licht is een kosmische strijd, een spirituele strijd. Vanuit een hogere dimensie gezien kunnen we de dualiteit licht-duister in onszelf transformeren. Op onze planeet lijkt het erop dat de dualiteit een leerzame brug is waar we overheen dienen te trekken om te beseffen dat alles één is.”

In zijn boek *‘Het huis op de rots gebouwd. Over de parabels van Jezus’*, heeft Marcel Messing getracht de mysterietaal bloot te leggen en dan zie je volgens hem heel duidelijk dat begrippen als de jongste dag en eindtijd allemaal te maken hebben met de symbolische betekenis van het einde van een cyclus. Zo heeft de jongste dag eigenlijk te maken met het einde van een cyclus en het individuele bewustzijn. Geen eindoordeel van een machtige God, aan het eindpunt van een cyclus.

Grote transformatie

Op dit moment zijn we in zo’n eindpunt in een behoorlijk grote yuga⁽²⁾ beland. Om ons te beperken tot ons zonnestelsel, dat maakt een zeer revolutionaire omslag waarvan we op deze planeet ook de gevolgen zullen gaan ervaren. En evenals de grote veranderingen en crisissen op aarde ook tot positieve veranderingen kunnen leiden, wijst Messing ook op de mythische Bijbelwoorden waarin gesproken wordt van een nieuwe hemel (de sterrenhemel) en een nieuwe aarde, waarmee volgens hem geïndiceerd wordt op een grote verandering in het scheppingsproces. Enerzijds is er dimensie van de mens met zijn enorme invloed op de planeet maar boven alles is er ook de goddelijke dimensie.

Messing: “De mens zal altijd krachtiger blijken te zijn dan de dogma’s, de wetten, de fundamentalisten en de machtselite van deze wereld. De mens zal altijd blijven strijden voor de vrijheid en uiteindelijk zullen we vanuit de kracht van liefde, mededogen en inzicht, in staat zijn om deze gruwelijke matrix die deze aarde gevangen lijkt te houden, te doorbreken. Maar de aarde zal mijns inziens eerst door een heel moeilijke en gevaarlijke fase gaan. Dat is de realiteit maar het zal niet leiden tot het einde van deze wereld, maar eerder tot een giga overgang.”

“Velen ervaren dat hun oude wereld volledig aan het instorten is en als er een zonnestorm uitbreekt – en die kans is heel groot – kun je je voorstellen welke enorme chaos dat te weeg brengt en welke diepste instincten van de mens in negatieve zin dan naar boven gaan komen. We zullen heel wat proeven krijgen maar ik zie dat dwars door die chaos heen, een grote transformatie plaatsvindt. In die zin zal die transformatie een transcendentie inhouden naar een hogere dimensie, een andere dimensie.”

De meesten van ons, zo besluit Marcel Messing het gesprek, “zijn als het Gouw-volk uit het visionaire epos *In de Ban van de Ring* van Tolkien, volledig onwetend ten aanzien van de strijd tussen de *Fellowship of the Ring* en de legers van Mordor. Maar net zo goed als *fairy tales* geen sprookjes zijn, maar een verborgen wijze waarop geïnitieerden informatie doorgaven, evenzo wordt in onze tijd de verbijsterende werkelijkheid steeds verder geopenbaard.”

In het boek *'Het huis op een rots gebouwd'* zegt Messing dat een mens die innerlijk weet niet meer misleid of gemanipuleerd kan worden. Hij ademt en leeft vanuit een ander ademveld, een andere energie, een andere dimensie. Het nieuwe breekt in hem door en het oude laat hij over aan de golfslag der verandering. Zo'n mens leeft het 'endura', zoals de katharen het noemden. Hij laat het oude vuur, dat tot verankering in de wereld der verandering leidt, in zichzelf 'uitdoven'. In zo'n mens vindt een radicale ommekeer plaats. Hij bouwt zijn huis voortaan op een rots, waarbij geen uiterlijke hamerslag wordt gehoord. Niet op een rots van graniet, maar op een rots van wijsheid en vertrouwen. Geen huis van steen bouwt hij, maar een 'huis van licht', een lichtlichaam, waarin al wat is transparant wordt en de kosmische liefde haar werking kan vinden. Niemand kan de bouw van dit huis tegen houden. Geen slagregen van de wereld kan dit huis raken. Een mens van inzicht maakt zich gereed om huiswaarts te keren, in te keren tot het ware Zelf."

Er zullen er altijd weer die vlinders zijn die het tij kunnen keren, de wereld kunnen veranderen, vleugels van licht uitslaan en een wereldwijd ontwaken kunnen veroorzaken.

En die vlinders zijn jij en ik!

Lambert (Aat) de Kwant is freelance religiejournalist en verzorgt programma's voor OHM, de Hindoe-omroep. Via zijn bureau Quantum Research & Journalistiek is hij ook betrokken bij research voor andere organisaties en schrijft hij o.a. in bladen als Prana, Terugkeer en Koördanser. Hij is programmamaker bij Indigo Soulstation. (www.indigosoulstation.nl). Hij organiseert symposia via de stichting Quantum Symposia. (www.quantumsymposia.nl). Hij verdiept zich ook in het fenomeen van de helenstem, geeft daar ook lezingen en workshops over E-mail: Lambert43@chello.nl

Noten

- 1 Sri Yoekteswar, een astroloog en astronoom bij uitstek 1855-1936, de goeroe van Paramahansa Yogananda, hervond de juiste methode om de wereldtijdperken in de cyclische orde van evolutie te bepalen.
- 2 Yuga's zijn volgens de Hindoe-filosofie de vier tijdperken waarin de evolutie van het leven verdeeld is.

* * *
*

Weblog Aat-Lambert de Kwant

Behalve de columns in o.a. Reflectie, schrijft

Aat-Lambert de Kwant, ook iedere week een

blog voor OHM, (Organisatie voor Hindoe Media)

Voor zolang het duurt, want als het aan het

kabinet ligt krijgen deze omroepen

geen zendtijd meer.

Wie de blogs wil lezen gaat naar:
www.ohmnet.nl/spiritualiteit

BOEKENINFO

Aat-Lambert de Kwant

Myrthe v.d. Meer Paaz
Psychiatrische roman

The House of the Books 2012

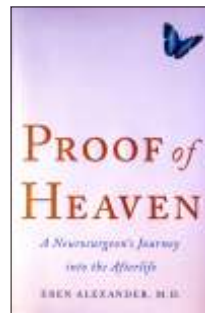
Er zijn enkele programma's op zondagmorgen waarnaar ik vaak kijk of die ik opneem als ik niet thuis ben: 'Vrije geluiden' en 'VPRO Boeken' met Wim Brands. Ik ben door zijn programma's op heel wat mooie en boeiende boeken geattendeerd, die ik vervolgens ter bespreking aanvraag en soms ga ik een auteur ook zelf voor mijn programma's interviewen. Zo heb ik na een uitzending ook het boek 'Paaz' van Myrthe van der Meer ter rensie aangevraagd en ga haar ook interviewen. Het interview met haar is nog te zien op <http://tvblik.nl/boeken>. Het boek haal ik net uit de brievenbus dus volsta ik met de achterflapinformatie, maar kom er zeker nog op terug omdat het een heel herkenbaar boek is. Zie ook mijn bespreking (voorjaarsnummer Reflectie, 2012) van 'Tegen de tijdgeest. Terugzien op een psychose' waarop ik ook door het tv-programma werd geattendeerd.

Het boek begint op haar laatste werkdag. Emma heeft een baan als redacteur bij een uitgeverij. De laatste uren zijn ingegaan. Aan de reactie van haar collega's is te merken dat zij op de hoogte zijn van haar aanstaande verlof. Een verplichte vakantie staat voor de deur. Vier weken helemaal niets doen. Maar het volgende moment betreedt Emma de gang van een ziekenhuis, met de psychiatrische afdeling als eindbestemming.

Als Emma van de ene op de andere dag opgenomen wordt op de paaz, weet ze één ding zeker: hier is een fout gemaakt. Ze heeft namelijk een leuke baan, een geweldige vriend en een goed leven, dus dat ze dood wil kan dan toch geen probleem zijn?

Het is het begin van Emma's zoektocht door de absurde wereld van de psychiatrische kliniek met al haar regels, pillen en diagnoses – een zoektocht naar de uitgang, maar boven alles een zoektocht naar zichzelf. Tijdens haar reis langs vreemde patiënten en nog vreemdere therapeuten, depressieve kerstballen en onverwachte vriendschappen, begint Emma te beseffen dat ze hier niet voor niets zit, en dat zij de enige is die kan bepalen of, maar vooral ook hóé, ze ooit de paaz weer verlaat.

De dag nadat ze uit de psychiatrische kliniek ontslagen werd, begon Myrthe van der Meer te schrijven aan wat uiteindelijk 'Paaz' zou worden: een roman over de vijf maanden die ze doorbracht op de psychiatrische afdeling van het algemeen ziekenhuis.

Gesignaleerd

Dr Eben Alexander III: Proof of Heaven - a Neurosurgeon's Journey into the Afterlife, Simon and Schuster, New York, 2012.

Dit boek staat al weken als nummer één op de bestseller's lijst van The New York Times. Geen wonder! Het is het verhaal van de hersenchirurg, neuroloog en universitair docent aan de Harvard Universiteit, die op 10 november 2008 met spoed naar het ziekenhuis werd vervoerd alwaar hij in een zeer diepe coma geraakte.

Diagnose: een bacteriële hersenvliesontsteking van de ergste soort. Prognose: 90% kans snel te overlijden, 10% kans te overleven maar dan als menselijke plant in een verpleeghuis... Dat gebeurde dus niet, geheel tegen de verwachting in (men overwoog al de stekker er uit te trekken) kwam hij bij, en van hersenbeschadiging was geen sprake (hoewel CT-scans hadden uitgewezen dat zijn hersenen omgeven waren geweest met pus). Vrij kort na zijn bijkomen vertelde hij van een bijna-doodervaring van een dergelijke kracht en diepgang dat dit zijn leven totaal veranderde. Van een medisch scepticus die het fenomeen bijna-doodervaring wel kende maar het niet serieus had genomen en van een leven-na-de-dood niets wilde weten, veranderde hij in iemand die daar nu wel in gelooft en wel voor 100%. Een fascinerend verhaal, dat hopelijk snel in het Nederlands wordt vertaald. □

Renaissance als oogst op de innerlijke weg

Hans Feddema

Het leven is een weg, die we met vallen en opstaan lopen als een soort pelgrim. Men hoeft niet een of andere mythologische held, zoals bijvoorbeeld een Parcival, voor ogen te hebben, om te weten wat te verstaan onder die pelgrimsweg. Een ieder heeft er z'n eigen beeld bij. Een tocht naar Santiago di Compostella is daarvoor niet nodig, ook al kan die bewust-wordend werken, zeker als men het onderweg zijn en daarbij het 'naar binnen gaan' wezenlijker acht dan het bereiken van het einddoel. Dag Hammarskjöld noemde in zijn dagboek het naar binnen gaan 'de langste weg', er mee aangevend, dat de innerlijke dimensie bij ons wezen hoort, ook al doen we lange tijd vaak alsof het uiterlijke respectievelijk materiële het enige is in ons leven. Dat is vooral in de fase van het overleven, waarin ieder van ons via het ego of de persona (masker) een eigen strategie ontwikkelt. Reflectie over die strategie kan geen kwaad, zeker als we die later eens willen bijstellen of liever loslaten omdat die te schadelijk blijkt te zijn, zowel voor onszelf als voor onze relaties.

De overlevingsstrategie wordt gekenmerkt door 1) 'valse' (bekrompen) overtuigingen, 2) vaste of vastgeroeste patronen en 3) specifieke antwoorden op trauma's/ syndromen uit de vroege jeugd, waaronder soms ook meedogenloosheid. Het duurt enige tijd, voor de een langer dan de ander, dat we er achter komen, dat ze niet werkt of vooral dat alles meer draait om leven dan om overleven. Er is dan sprake van een soort bewustzijnsomslag, waarvoor we meestal tevoren intuïtieve vingervijzigingen krijgen vanuit het mysterie of universum, dat ons subtiel draagt. Een universum dat ons via innerlijke leiding probeert te bevrijden uit de vastlopende overlevingsstrategie en ego-handhaving, de nodige verslavingen inclusief. Logisch dat zoiets een constante positieve impuls is vanuit het godsmysterie, dit omdat we bij de incarnatie zielskracht meekregen in de richting van liefde, blijheid, vriendelijkheid, wijsheid, gezondheid, vervulling, mildheid, moed en positieve energie volgens mij. De (goddelijke) parel zit dus in wezen in onszelf, ook al zijn we geneigd die en tevens wat wel de 'verlossing' heet steeds buiten onszelf te zoeken. Carl Gustav Jung zei niet voor niets: 'De mens is tot alles bereid om het diepe contact met zichzelf te ontwijken'. Zolang dit het geval is, onderkennen we niet de angst, wraakzucht, afgunst, woede, slachtoffer-houding noch de controlefuncties, die zich om onze ziel hebben genesteld.

Het zijn waarden en rollen, die passen bij de fase in ons leven, waarin we denken dat we ons leven met onze wil en ons verstand moeten beheersen, dat we controlefreaks horen te zijn en ook dat we daarin meer of 'rijker' moeten presteren dan anderen.

Je zou dit met Roger Rundquist het oude levensverhaal kunnen noemen, die individueel en collectief leidt tot zinloze oorlogen, fysiek en verbaal geweld, ecologische rampen en niet te vergeten tot depressie en andere psychische disharmonie met hieraan of niet in de laatste plaats aan stress gelieerde lichamelijke ziekten. Niet dat dit ons al meteen doet ontwaken. Als we vast blijven hangen in het denken dat geest en lichaam niets met elkaar te maken hebben, zal zelfs de meest gevreesde ziektes ons er niet toe brengen onze overlevingspatronen te wijzigen. Maar ons denken kan met of zonder ziekte niettemin toch ineens gaan veranderen. Zo'n ommezwaai – die in de Derde Wereld, weet ik uit ervaring, wel gepaard gaat met of het gevolg is van op

loslaten (en daarmee op voorkoming van destructie) gerichte grote offervuren – is dan wezenlijk. Met Boeddha, die ooit zei: 'Wat je vandaag denkt, is morgen je persoonlijke werkelijkheid' geloof ik in de kracht van de gedachte, de kracht van de geest. Waar je op focust, word je. Je wordt zoals je denkt. Dat geldt ook, als we veel klagen en/of negatief zijn. Ons denken en voelen geeft een zichzelf versterkende energie. Altijd al, maar in deze tijd van de kwantumfysica worden we ons daarvan meer bewust. Ik begrijp zo waarom een 108-jarige vrouw, die nog drie uur per dag piano speelt, in reactie op de journalistieke vraag naar haar formule voor haar vitaliteit, antwoordde: 'Drie dingen: 1) ik klaag nooit, 2) ik ben blij en lach veel en 3) ik weet dat het kwaad er is, maar ik richt me op het goede.' Drie dingen, waarmee een lang leven en blijvende vitaliteit haar oogst was. Positief denken en voelen lijkt dus een sleutel. Er is een energetisch Veld om ons heen. Wat we daar aan gedachten 'ingooien', komt via de kosmische Wet van Aantrekking weer terug bij onze cellen. Dat geldt ook voor onze woorden. Woorden zijn net als gedachten een kracht. Daarom zijn mantra's en affirmatie zo van belang. Woorden kunnen verwensen (vervloeken), rechtstreeks of via roddel, maar ook zegenen. Beide hebben een groot effect, zowel op de ander als ook op onszelf via de terugkaatsing. Voor wie zegenen een moeilijk begrip vindt: het is zoiets als liefdevolle energie uitzenden. (Het ritueel van vervloeken, waarnaar ik eens onderzoek deed op Sri Lanka, is het uitzenden van negatieve vaak dodelijke energie, ook al gebeurt dat via het goddelijke).

Hoe dit ook zij, vooral verstarring van patronen in het oude levensverhaal kunnen net als tijdelijke geestelijke inzinkingen en ziektes bijdragen aan een bewustzijnsomslag naar het nieuwe levensverhaal, die ontstaat in het ritme van 1) loslaten en 2) ons open stellen voor onze levensopdracht, onze missie die we lange tijd niet (in)zagen. Martin Buber spreekt van het komen 'van gebondenheid tot verbondenheid' bij de mens. Ik zou zeggen: van dualiteits- naar eenheidsbewustzijn. Dat kan met recht renaissance of innerlijke hergeboorte als oogst heten. We kennen dat uit bijna alle wijsheid-geschriften, mythen en sprookjes. Loslaten heet in de mythologie vaak 'doodgaan' en dan steeds met 'herborren worden' als tegenpool. Hergeboorte? Moeten we dan terug in de moederschoot? De intellectueel Nicodemus vroeg dat 2000 jaar terug aan Jezus van Nazareth. Het antwoord van deze dat het 'koninkrijk van de geest' in ons zit, maakt duidelijk, dat hij net als Socrates de mensen altijd naar zichzelf terug verwijst, naar zelfkennis en het innerlijk weten dat we ziel zijn en niet ons voertuig, het lichaam. Dat er diep in ons een bron zit die zich kan openen en ons zo bezielt. En dat het zaak lijkt die niet te versluieren te houden of het contact daarmee te verliezen, omdat het dan niet 'stroomt' in ons leven. Kortom, dat het in het leven gaat om een persoonlijke weg van verandering van het oude naar het nieuwe levensverhaal. Naar een bewustzijnsomslag en een meer vanuit het hart leven. Als we dat in een vroege of latere fase van het leven via innerlijk weten gaan inzien, is dat met recht een renaissance, geogst op ons levenspad.

Dr. Hans Feddema is antropoloog, publicist, oud-docent aan de VU, vredesactivist en initiatiefnemer van De Linker Wang.

* * *

BOEKENINFO

Aat-Lambèrt de Kwant

Dianne Bosch
Alles moet open
Van misbruik naar heelheid

Dit is een tijd van crisissen, zowel macro als micro. De wereld dreigt af te stevenen op een wereldwijde crisis, ook een spirituele crisis. Het is ook een tijd van onthullingen van misbruik van kinderen. Mensen vallen van hun voetstuk en gaan diep door het stof.

'Alles moet open, van misbruik naar heelheid' luidt de titel van het boek, waarin Dianne Bosch haar incest-ervleden beschrijft. Op haar vierenveertigste ontdekt ze via flashbacks dat ze als baby door haar vader en later door haar opa misbruikt is. Het gooit haar hele bestaan door elkaar, ze volgt een opleiding hypnotherapie en reincarnatietherapie waar ze leert haar verwonde kinddelen te helen. Duidelijk wordt dat het misbruik is doorgeslagen tot haar negende jaar en dat er ook sprake was van groepsmisbruik. Als ze op zoek gaat naar de zin en betekenis van deze ervaringen komt ze uit bij 'A Course in Miracles' (Een cursus in Wonderen), waarbij vergeving een belangrijke plaats inneemt. En het is juist om dat element van vergeving dat ik dit boek van Dianne Bosch noem.

In zijn voorwoord zegt Willem Glaudemans, eindredacteur van 'Een Cursus in Wonderen' en auteur van het boek 'Het Wonder der Vergeving': "Dianne bewandelt grofweg twee wegen: de weg van vergeving en bevrijding; en de weg van de spiritualiteit die haar verhaal in een groter kader kan zetten en zo zin kan geven. Wat is de opdracht van deze ziel om juist dit te moeten ervaren? Die vraag gaat Dianne gelukkig niet uit de weg. En zodoende wordt haar boek een boek met meerwaarde: iedereen die heftige pijnlijke ervaringen heeft meegemaakt kan nu hiervan leren dat er altijd licht is aan het eind van de tunnel." "Vergeving is essentieel om je te bevrijden van een pijnlijk verleden. Dianne weet dat ook, onder andere dankzij 'Een cursus in wonderen', haar lijfboek, waarin vergeving centraal staat. Vergeven gaat niet over de ander, maar over jou. Over jouw oordelen, wrok, grieven, haat en slachtofferschap. Vergeving is een weg van innerlijke bevrijding, waarbij je in principe de ander niet nodig hebt."

Ik ken Dianne al lang, deed sessies bij haar met het oog op het geweld in mijn jeugd en ik vroeg haar ook dagvoorzitter te worden van de symposia die ik organiseerde. In die tijd had ik al weet van haar worstelingen met haar verleden, waarin zij zelfs in een kerkgebouwtje met chloroform werd weggemaakt en vervolgens misbruikt. Wat vaak opvalt bij slachtoffers van misbruik is de haat naar de daders. Niet zo verwonderlijk natuurlijk. Daarom is het goed dat er nu eens een boek verschijnt waarin niet enkel over het misbruik gerept wordt maar dat ook een perspectief biedt. Ik weet het, vele slachtoffers kunnen daar niet veel mee en binden de strijd aan om erkenning en om het misbruik aan de kaak te stellen. En het is goed dat dit gebeurt en dat alles open gaat, ook over misbruik in kringen waar je het nu juist niet van verwacht. Dianne bewandelt een andere weg en kwam tot de conclusie dat ze geen bevestiging van anderen nodig heeft, zichzelf kan vergeven en dat ze deze weg is gegaan om misbruik uit de wereld te helpen.

'Alles moet open' is een aangrijpend maar ook een ontroerend boek dat je niet onberoerd laat. Het boek is te bestellen via www.diannebosch.nl.

Sara Maitland
Stilte als antwoord
Scriptum 2008

Ik ben niet de enige die zichzelf en de eigen innerlijke onrust tegenkwam in de stilte, zoals ik in mijn vorige column schreef. Zo beschrijft Sara Maitland in haar boek 'Stilte als antwoord' haar ervaringen en haar zoektocht naar stilte als levenswijze in combinatie met voorbeelden uit religie, cultuur en geschiedenis. Het boek verscheen al in 2008 maar ik wil er graag nog de aandacht op vestigen.

Haar persoonlijke ervaringen, waarin zij weergeeft hoe ze zich meer en meer terugtrekt in de natuur en haar angsten onder ogen ziet, zijn heel herkenbaar, zoals ook de vele treffende voorbeelden van andere

stiltezoekers. Een confronterend boek ook, dat je confronteert met je eigen verslaving aan lawaai en gedrag dat de echte stilte probeert te vermijden, net als die stiltemijders op de Hoge Veluwe. Het boek is een verslag van een zoektocht, een persoonlijk experiment, verweven met de stilte zoals die voorkomt in mythes en legenden, in westerse en oosterse religieuze tradities, in de Verlichting, tot onze ambivalente houding ten opzichte van stilte in onze huidige maatschappij.

Catharina de Haas
Vriendschap een tweede ik
Scriptum 2012

Is vriendschap een kostbaar bezit vol onzekerheden? Of zelfs méér dan dat? Is vriendschap een illusie, 'een pakketje schroot, met een dun laagje chroom'? Kún je van bezit spreken als het over vriendschap gaat? Van welke makelij is vriendschap? Is vriendschap een fenomeen dat we zelf op eigen wijze vorm kunnen geven? Is vriendschap een levenshouding die we met vallen en opstaan vanaf onze jeugd als vanzelf leren? Hebben we nog vrienden nodig als we een partner hebben met wie we alles kunnen delen? In haar boek 'Vriendschap een tweede ik' maakt Catharina de Haas onderscheid tussen 'hogere' en 'lagere' vriendschappen, ook wel echte en minder echte vriendschappen genoemd.

Vragen stellen over wat vriendschap voor jou betekent, houdt volgens haar in, dat je dichter bij jezelf komt, dat je (beter) te weten komt wie je bent, wat je wilt, en wat het voor jou betekent om met mensen te leven en hoe je wilt leven. Wat verwacht je van andere en wat heb je zelf te geven? "Immers, levenskunst is weten wat je nodig hebt en weten waar je dat krijgen kunt, het is de zorg voor jezelf goed behartigen", aldus de schrijfster. Wauw, wat een bijzonder, integer mens is deze schrijfster!

Het boek biedt mooie en verhelderende filosofische beschouwingen en teksten van filosofen maar ook veel toelichtingen vanuit de psychologie, waardoor je op een andere manier gaat kijken naar het begrip vriendschappen.

Treffend vond ik dit: "Genots- en nutvriendschappen kunnen bestaan tussen slechte mensen, tussen een goed en slecht mens en tussen vrienden die noch goed noch slecht zijn." "Ware vriendschap moet onderscheiden worden van nutvriendschap en van genots- en pleziervriendschap. In ware vriendschap is er geen sprake van vereffening, wordt er geen rekenmethode gebruikt voor het geven en nemen. Men geeft en neemt belangeloos. Hier heerst geen werken met rekensommen. Hier geldt alleen de intentie van het geven. En die intentie van de gever is gericht op de vriend en uitsluitend op het belang van die vriend. Deze vriendschap kan alleen bestaan tussen goede mensen."

Een boeiend maar ook confronterend boek, waarin de Haas je een spiegel voorhoudt.

Gesignaleerd

Anita Moorjani: Ik moest doodgaan om mezelf te genezen - mijn spirituele genezing van kanker. Uitgeverij Mana, 2012

Van de tekst op de achterflap: In dit indrukwekkende boek vertelt Anita Moorjani hoe haar lichaam het jarenlange gevecht tegen kanker aan het verliezen was. Terwijl haar organen een voor een er mee stoppen en Anita in een coma geraakt, krijgt ze een buitengewone bijna-doodervaring waarbij ze haar leven en de negatieve patronen die voor haar ziekte hadden gezorgd, in alle helderheid doorziet. Volkomen onverwacht komt Anita uit de coma, en dan blijkt dat de kanker volledig uit haar lichaam verdwenen

is. Een paar weken later kan ze het ziekenhuis verlaten en wordt het haar duidelijk dat ze dit opmerkelijke verhaal met de wereld moet delen. In dit boek beschrijft ze haar inzichten en ervaringen over ziekte, negatieve gedachten, gezondheid, liefde en genezing.

* * *

Muziek voor Stille Dagen

Aat-Lambèrt de Kwant

Onlangs liet Hans Hafmans in zijn radio-programma 'Hafmans mooiste' het aangrijpende '**Miserere**' van **Górecki** horen. Muziek waardoor hij duidelijk was geraakt. Ik ook en ik kocht de CD meteen voor slechts 12,99. Het is muziek waarbij de hemel opengaat.

De Pool Henryk Górecki was eigenlijk een zonderling, maar wel een heel bijzondere...

Nadat hij aan het begin van de jaren negentig eeuwige roem voor zijn voeten geworpen kreeg, door het succes van zijn 'Derde Symfonie', (de 'Symfonia piesni zalosnych', ~in vertaling: de symfonie der klaagzangen) schrok hij zo, dat hij zich langzaam terugtrok. Ondertussen is de in 2010 overleden componist wel de man die het in 1981 met stil protest toch maar opnam voor de Poolse vakbeweging Solidaridad met een klaaglijk 'Miserere' à la Arvo Pärt.

Het Miserere is bekend door het korte Lobgesang in het Duits en vijf Maria liederen (Pieśni Maryjne) in het Pools. Górecki schreef dit Lobgesang (Song of Praise) in 2000. De Maria-liederen vallen op door hun indrukwekkende eenvoud. Geen wagneriaanse apotheose, maar heel sober uitgevoerde muziek.

Geïnspireerd door Poolse folklore en kerkmuziek slaagt Górecki erin met deze melodieuze liederen en ongecompliceerde harmonieën, met hier en daar subtiele dissonanten, meteen je hart te raken.

Het is een heel contemplatief werk en creëert vooral in deze tijd van bezinning een weldadige rust.

Muziek die ik graag met u wil delen.

Decca 4783537

Henryk Górecki

Carl Nielsen: woordloze stemmen

Te midden van alle Scandinavische componisten is Carl Nielsen onbetwist één van de bedrevenste en oorspronkelijkste.

Zijn zes symfonieën beslaan globaal gezien dezelfde ontstaansperiode als het zevental van Sibilius, maar zijn nooit zo populair geworden. De eerste symfonie uit 1892 heeft nog veel aan Brahms, Dvořák en Svendsen te danken, maar gaandeweg wordt zijn componistentaal individueler. Heel mooi is het ruimtelijk effect in het langzame deel van zijn de 3e symfonie waarin een veraf geplaatst woordloos zingend koor in de melodische mélangé klinkt. Ik draaide onlangs de cd met dit werk, daarna zette ik de cd steeds weer op 'repeat'. Ook weer van die kippenvelmuziek. In tal van uitvoeringen verkrijgbaar.

Musica Universalis - Muziek der sferen

Dat muziek niet enkel plat vermaak is, ervaren wij allemaal, hoewel het maar al te vaak als muzikaal behang dient.

Muziek heeft een grote uitwerking op ons innerlijk beleven en raakt ons dikwijls tot in het diepst onze ziel. Wanneer de juiste muziek op het juiste moment klinkt, versterkt zij ons levensgevoel. Wij putten er kracht uit, vinden er troost in, dromen er bij weg of verrichten er onze grootste daden op. En soms hoor je in de auto overbekende muziek waarnaar je ademloos luistert.

Feest der herkenning!

Zo verging het mij ook bij het beluisteren van de cd's in de box Musica Universalis.

NRC Handelsblad selecteerde onlangs klassieke werken met een onovertroffen spirituele kracht en stelde vijf cd's samen met ieder een eigen muzikale sfeer: 'Verdriet', 'Troost', 'Stilte', 'Devotie' en 'Dromen'.

Een unieke collectie meesterwerken, die leidt tot inspiratie, verstilling

en innerlijke harmonie en dus uitermate geschikt voor deze tijd van het jaar en dat voor nog geen 25 euro!

Muziek van bekende maar ook onbekendere componisten die het waard zijn ontdekt te worden

Melancholische muziek? Ja, maar dan een helende melancholie. De cd's zijn niet weg te branden van m'n cd speler.

De CD-box is verkrijgbaar via de cultuurwebwinkel van NRC Handelsblad, namelijk: <http://www.nrclux.nl/>

Renaissance?

Er is in deze tijd kennelijk onmiskenbaar sprake van een toenemende belangstelling voor religieuze en spirituele uitingen althans naar het bijbehorende gevoel en muziek met een rustgevend effect.

Een Renaissance?

Natuurlijk, vele klassieke meesterwerken hebben hun oorspronkelijke spirituele kracht nog steeds niet verloren en vele composities van componisten zijn dan ook bijzonder geschikt op de innerlijke weg naar inkeer, meditatie en gebed.

Maar onderschat onze tijd niet waarin vooral uit het voormalige Oost-Europa waar een schatkamer aan (spirituele) muziek is opengestaan. Muziek die tijdens de atheïstische regimes wel geschreven maar niet uitgevoerd mocht worden, terwijl anderen steeds meer door religie geïnspireerde muziek schrijven.

De secularisering heeft echter ook op de componisten van nu zijn stempel achtergelaten en de spiritualiteit is nu vaak een persoonlijke uiting van hun religieuze gevoelens. Zo wordt ook de Nederlandse componist Joep Franssens beschouwd als een van de componisten die de 'nieuwe spiritualiteit' in de nieuwe muziek in Nederland representeren, de internationale beweging waarin onder anderen Arvo Pärt en Gya Kanchelli internationaal de toon zetten. Naar zijn mening heeft de twintigste-eeuwse moderne muziek zich te sterk georiënteerd op de 'zuiver muzikaal -technische kant van het componeren' en 'raakt muziek niets als zij het hart niet raakt'.

Een ontwikkeling waar je stil van wordt.

Aanschaffen dus deze muziek.

Ik wens u verstillde kerst en jaarwisseling toe met het-hart-rakende-muziek!